

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

celo leto	50	pol leta	25	četrt leta	13	en mesec	4.50	
							za Ameriko in vse druge tere	60

Vprašanje glede inštrator se na prilozi za odgovor dopisnica ali znakna pravništvo (prilicje levo) Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

48 mm širok prostor: enkrat po 12 v. l. in 11 v. r. trikrat po 10 v. Poslano tiskarski pisarni: vsakega dne po 21. 30. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo stroške: vsakega dne po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatih denarjev se ne moren, nikakor ozirati. „Narodna tiskarska pisarna“ telofon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto	48	pol leta	24	četrt leta	12	en mesec	4
-----------	----	----------	----	------------	----	----------	---

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Opisni listi se rankirajo: opisi se ne vravajo. Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, Ljubljana, telefon št. 85.

Glasovi ob ujedinjenju s Srbijo.

Zagreb, 25. novembra.

Vsakdo se zaveda važnosti sklepa, ki ga je izvršilo včeraj Narodno veče v Zagrebu. Velehistoričen čin, ki se je po tako dolgem odlašnju vendar enkrat izvršil, je našel odmev tudi v celim hrvatskem, narodno čutečem časopisu, z malimi izjemami.

Povdarjati je treba, da so dani sedaj vsi predpogoji, da se ustanovi centralna vlada vseh SHS. v zvezi s Srbijo in Črno goro. Vprašanje nekaj dni je le še, da se naše toliko zaželjeno ujedinjenje in naša kar najtesnejša združitev pod regentom Aleksandrom uresniči. — Ta naša jedinstvena država bo imela izpočetka svoj provizorični parlament in Državno Veče, ki bo izvrševalo strogo kontrolo nad vsemi posli in ki bo prehod v normalne razmere. Stvorilo bo konstituante ter omogočalo za sedaj redno upravo. Poleg centralne vlade pa ostanjejo v svojem delokrogu v popolni moči tudi pokrajinske vlade.

S tem sklepom pa ni Narodno Veče v nobenem oziru predjudiciralo odločbi konstituante, v kateri se bo z dvetretjinsko večino izražala volja celega naroda, kako se bo definitivno uredila naša jedinstvena država.

Pa tudi pokrajinske ali deželne vlade v tej prehodni dobi ne bodo brez kontrole kakor sedaj, marveč bo za vsako deželo postavljen pokrajinski zbor, ki bo deloval kot začasna nadzorstvena upravna in zakonodajna oblast.

V sredo zjutraj se poda izvoljeno odposlanstvo s posebnim vlakom v Belgrad, kjer se pričnu za bodočnost cele naše države najdalekosežnejši in odločilni dogovori s predstavitelji bratske Srbije in Črne gore. — V vseh političnih krogih vlada živahno zadoščenost nad tako važnim sklepom Narodnega Veča in to se zrcali v ogromni večini vsega zagrebškega in pokrajinskega časopisa.

Tako pozdravljajo ta historični sklep pod naslovi, kakor »Vendar enkrat!« — »Odločilni korak naprej!« — »Jedinstveni in nerazdeljivi!« itd. Vsi vodilni listi, kakor napredna »Hrvatska Rječ«, radikalni »Glas S. H. S.«, katoliška »Narodna politika«, socialno-demokratska »Svoboda«, nemško pisani »Agrarier Tagblatt«, neodvisna dnevnik »Novosti« in »Jutranji List« ter glasilo grupe koalicijskih secesionistov »Male Novine« navdušeno prinašajo pozdrave mlademu združenju, medtem, ko »Hrvatska Država« in »Obzor« sklep Narodnega Veča samo registrirata. — Pokrajinske novine, kakor »Narodna volja« iz Varaždina, »Novo Doba« iz Vukovara, »Sisački glas«, in tedniki v Karlovcu, Vinkovcih in povsod drugod jednoglasno in z navdušenjem pozdravljajo včerajšnji sklep, ki odgovarja globoki, iskreni in jedinstveni želji cele dežele. — Agitacija Radičevega »Doma« je ostala skoraj brezuspešna. (List šteje po celi Hrvatski komaj 1500 naročnikov. Op. ur.) Velikanska množina resno mislečih časopisov je popolnoma enodušna ter se hudih in brezpotrebni političnih naprositij, ki jih skuša povzročati Radič s svojimi priganjanci, sploh ne udeležuje.

General Franchet d'Esperey o Jugoslaviji.

Najdragocenejši uspeh vojne — Jugoslavija. — Jugoslavija zaveznica Francije.

General d'Esperey je pri sprejemu v Zemunu na pozdrav drja Bertiča odgovoril takole: Jaz in ves francoski narod se iz vsega srca raduje, da so osvobodjeni Srbi in vsi ostali njihovi jugoslovanski bratje. Francoski narod smatra, da osvojitve kot eden izmed najdragocenejših uspehov te vojne. Ta radost francoskega naroda je podvojena vsled tega, ker vidi, da so se osvobodjeni bratje tudi ujedinili. V imenu Francije želim, da bi bilo to ujedinjenje trajno. Zakaj francoski narod želi v ujedinjeni in jaki Jugoslaviji imeti v svoji zadoščenosti svojega zaveznika tako zanesljivega, kakor je bila to junaška, če tudi mala Srbija. Na pozdrav katoliškega duhovnika dr. Kraljeviča je general naglašal, da ga zlasti veseli, da tudi katoliška duhovščina sprejema misel narodnega jedinstva in ujedinjenje s pravoslavnimi Srbi. On se je bal, da bi se objavila s te strani opozicija. Zato se raduje, ko vidi, da je bila ta bojazen neopravičena. V resnici pa se tudi katoliški cerkvi ni bati ožjega stika s Srbijo, ker bo Srbija v vprašanju vere najtolerantnejša, saj je to tudi namen spoštovanega kralja Petra, ki je takoj v početku vojne namestil v svoji vojski katoliškega duhovnika, dasi je bilo v armadi vrlo malo katolikov. Nadalje je general omenil, da pozna tudi Hrvate, ker je v svojih mladih letih bil v neki misliji v Zagrebu in Djakovu, kjer se je poklonil tudi neumrlemu škofu Strossmayerju in se divil njegovemu umetniškemu umotvoru prelepi njegovi katedrali. Pripomnil je tudi, da dobro ve, da je bila Strossmayerjeva misel in cilj njegovega življenja vprav Jugoslavija takšna, kakor se ustvarja danes. Zato se tudi on nadeja, da bodo prav Hrvatje kot učenci velikega Strossmayerja z vsemi močmi podpirali ustvarjenje velike Jugoslavije.

vega, kakor je bila to junaška, če tudi mala Srbija. Na pozdrav katoliškega duhovnika dr. Kraljeviča je general naglašal, da ga zlasti veseli, da tudi katoliška duhovščina sprejema misel narodnega jedinstva in ujedinjenje s pravoslavnimi Srbi. On se je bal, da bi se objavila s te strani opozicija. Zato se raduje, ko vidi, da je bila ta bojazen neopravičena. V resnici pa se tudi katoliški cerkvi ni bati ožjega stika s Srbijo, ker bo Srbija v vprašanju vere najtolerantnejša, saj je to tudi namen spoštovanega kralja Petra, ki je takoj v početku vojne namestil v svoji vojski katoliškega duhovnika, dasi je bilo v armadi vrlo malo katolikov. Nadalje je general omenil, da pozna tudi Hrvate, ker je v svojih mladih letih bil v neki misliji v Zagrebu in Djakovu, kjer se je poklonil tudi neumrlemu škofu Strossmayerju in se divil njegovemu umetniškemu umotvoru prelepi njegovi katedrali. Pripomnil je tudi, da dobro ve, da je bila Strossmayerjeva misel in cilj njegovega življenja vprav Jugoslavija takšna, kakor se ustvarja danes. Zato se tudi on nadeja, da bodo prav Hrvatje kot učenci velikega Strossmayerja z vsemi močmi podpirali ustvarjenje velike Jugoslavije.

Mlada Jugoslavija.

Zavetna misao in proždienoi svesti našog troimenog naroda Slovenaca, Hrvata i Srba prolazeći kroz okean krvi prešla je u stvarnost. Brat je poznao brata, ideja nacionaliteta stvorila nam je narodnu, homogeno državo. Bogata i plodna teritorija se pruža od Soče do Vardara, tu je narod sa visokim shvatanjem o značaju svoje epopejne pobeđe nad varvarizmom. Sada je potrebno stvoriti iaku organizaciju vlasti i podizanjem državnoz autoriteta uliti duboko poštovanje pred svetom za našu zajedničku otadžbinu. Ne zanosi mo se pobeđom i ne zaboravimo, da je pobeđa samo ona, koja se do kraja izkoristi. Sakupimo sve svoje snage, volju i energiju i slomimo svaki kobni i tuđinski uticaj da ne otruje našu mladu slobodu koja je iz krvi ponikla. Pokažimo se svesni veličine doba, koje nas zove za svoje savremenike.

Nad našim divnim primorjem još grakće crni gavran i zabada svoje pandže u mlada pluća mlade naše otadžbine misleći da je to još uvek trula lešina. Ali ne! ...

Stanite vi koji kradete tuđu svojino, ne okrećite konlja protiv svetog oltara mlade države. Zar se niste umeli koristiti divnim izkustvima ovoga rata ili možda mislite da su principi novog sveta još uvek sa.

U našim srcima kipi gnjev a u mišicama plamti moć da zaštiti svoju grudu, da osigura suverenitet naše države.

Prenimo se, latimo se vrelog oružja — sloge i jedinstva i gromkim glasom uzviknimo slobodno, opet i opet, pred prijateljima i neprijateljima, da smo jedno ja. Ne dopustimo da nas vreme pretiče, već koracimo uporedo sa njim. Prošlost su nam bile suze i bolovi, budućnost neka nam zasija u sjaju sreće. Svet nam se divi, on nas zove u kolo napretka i budućnosti i pokazimo se dostoini toga.

Dosta smo govorili, dosta smo se jadaali a sad na složan i bratski rad. Razvimo inicijativu, podizimo ono što je rat srušio, izbegavamo sve što bi samo našim neprijateljima išlo u korist budimo gospodari u svojoj kući, jer će samo tako neprijatelji streptiti od naše životne snage i onda im smemo dovikniti — »sebi ruke«.

Da, mi imamo pune ruke poslova ali ne gubimo iz vida nikad glavno a sve sporednije regulišće se lako.

Jeste, mi imamo divnu otadžbinu i lepu budućnost, jer smo — mlada Jugoslavija.

Dobr. Bogdanović.

Dr. Jos. C. Oblak:

Koroška Slovenija

(Delitev Koroške in historično-pravne tradicije.)

Slovanski učenjak prof. Gumpłowicz razvija teorijo o svojem avstrijskem državnem pravu o historično-političnih individualitetah, to je kronovinah, ki vsled historične zveze zavzemajo v državi posebno stališče. Tako historično-politično individualnost priznava Gumpłowicz predvsem Češki, Moravski in Sleziji kot jedni skupini in Tirolski, Nižje in Gorenje Avstrijski, nikakor pa ne priznava iste Koroški, Kranjski in Štajerski. Še ko je cvetela v teh deželah, zlasti na Koroškem in

Štajerskem nemška nadvlada, so bili ti Nemci separatisti, ki so se celo sami uprli proti neki odredbi cesarja Jozefa I., ki je imela za cilj združenje in sklopljenje (Verschmelzung) vseh nemških avstrijskih pokrajin tako da se vidi danes vočigled temu zgodovinskemu dejstvu klic nemških Štajercev, posebno pa Korošcev, da je njih dežela nedeljiva, oziroma da se imajo te dežele zlasti Koroško pridružiti kar cele Nemski Avstriji, naravnost neresen in zgodovinskim tradicijam nasprotujoč.

Ta protest iz leta 1707, ki ga citira Gumpłowicz za dokaz svoje teorije, naj si utaknejo kot zgodovinski dokument koroški Nemci za — klubok, kadar bodo prišli na kompetentnem mestu na dan z zahtevo, da se cela Koroška združi z Nemško Avstrijo ali celo z novim nemškim rajhom v obliki republike!

In prav iz tistega leta datira drug tak zgodovinski važni fakt, ki ga citira Bidermann v svoji »Zgodovini ideje avstrijske državnoskupnosti« (Geschichte der österr. Gesamtstaatsidee) in ugotavlja, da niso hoteli nemški gospodarji Koroške in Kranjske, katero so imeli pod svojim jarmom in v popolni politični oblasti, prevzeti napram nemškim oblastnikom Štajerske »obvezo sosednega (medsebojnega) sukurza«. Iz takih premis — sklepa Gumpłowicz — sledi in se da razlagati, zakaj te dežele do danes niso nikdar bile in postale nemške ali sploh kake historične politične individualitete, brez ozira na to, da sta prenehali biti celotni v tistem hipu, ko se je vzdramil autohtoni slovenski živelj, se zavedel svojih pravic, katere je zahteval z njemu lastno energijo in je s tem faktično že davno razdelil deželo v dva različna dela, predno je ista mogla doseči kako historično politično individualno celoto.

Na kaj torej hočejo danes ti nemški Koroški oprebiti tisto nedeljivost Koroške kot posebne tudi zgodovinsko individualne celote? Take so torej naše današnje zahteve, zlasti pa tudi češke, sankcionirane tudi raz zgodovinsko-pravnega stališča, oziroma raz naravno pravo iz strogo objektivno-znanstvenega vidika od nič manjše znanstvene avtoritete, kakor je — Gumpłowicz.

Dr. I. L.

Na poti.

Zvečer 19. t. m. sem bil še na Vavlavskem trgu v Pragi. Kako življenje. Praga se dosedaj ni odločila svoje prazniške obleke, v katero se je odela prvi dan svobode. S palače plapolajo še vedno prapori, okna so polna malih zastavic, slovanska lila je še vsa okrašena. Po ulicah drvi množica. Od onega prvega dne, se ti zdi, se ta množica ni ustavila, vedno hiti naprej polna ponosa, navdušenja, samozavesti. Ob hišah stoje prodajalci raznih tiskovin, razglednic, odznakov. Svobodna kolportarža se je uvedla sama po sebi. Dečki hite med množico in kličejo imena listov. Vse kupuje, vse čita. »Pesem češko-slovških legij«, — »Viljem v visleha!« — »Viljemu a zadnja ura«, — »Greb Avstrije!« itd. Odnaki ti nudijo slike Wilsona, Masarvka, Kramarja itd. »Avstrijsko barbarstvo«. Cela serija razglednic, kako je avstr. armada obešala in streljala Srbe, Poljake, Čehoslovake itd. Komaj da imaš čas postati v tem vrvenju. Povsod ena sama misel, volja. V ospredju dnevnih dogodkov je slovaško vprašanje. Ko je prišel glas o madžarskih nasiljih, je vse hitelo pod zastave. Vse čaka odločilni dejani.

Poslavljaj sam se od te krasne Prage, ki je tako samozavestno zavladala nad svojim narodom. Zvečer smo sedli na vlak — jugoslovanski konzulat je odposlal štiri vagona, polne navdušene jugoslovanske mladine. Vse hiti domov: srbski uetniki, dijaki, vojniki — vse se odpravlja v domovino, v svobodno domovino, da stopi v boj za našo najvišjo zmago. Zapeli smo srbsko himno, zaklicali živio jugoslovanskemu kralju Petru in vlak se je začel pomikati.

Opoldne drugi dan smo izstopili na Dunaju. Kakšen je sedaj ta bivši cesarski Dunaj? Ulice pušče in prazne. Mezlano in leno se vlačijo ljudje, kakor brez cilja, slabotni, potrti, omagani. Kaka razlika proti Pragi! Tam je vse dekorirano, vsak vojak nosi ponosno svojo slovansko kokardo, vse se smeva v veselih jasnih barvah. Tu je vse temno. Vojaki so po večini brez odznakov, sicer pa vidiš rdeče-belo-rdeče, črno-žolto-rdeče in samo rdeče odznake. Javna poslopja so zastražena, Parlament na Dunaju ni trpel. Sploh ni sledov o revoluciji — a v notranjosti

baje še vse vre. Bolševizem preti. V kavarinah posedajo ljudje brez besedi in gledajo v mračni dan? Kje smo bili? Kaj bo z nami? Poiskali smo jugoslovanski odbor. V Kunradtstrasse ima svoje prostore, kjer je poskrbljeno za stanovanje in hrano vračajočim se Jugoslovanom. Zvečer smo hoteli oditi naprej, ker smo imeli žalostnega Dunaja dovolj. Na kolodvoru je bil naval. Borili smo se za vagon: Končno smo bili tako srečni, da smo bili v njih. Nabito polno in razbita okna. Bila je mrzla noč na poti čez Semernik.

Zjutraj smo bili v Gradcu. Bali smo se, da nam pobero naše stvari. Prešli smo srečno. Takoi za Gradcem se je razvil slovenski pogovor. Dva bivša nemškutaria sta razlagala svoje nazore. Vse sovraštvo se je obračalo proti Madžarom, o Srbih sta govorila z navdušenjem. V Mariboru smo se čutili kakor doma, dasi je došel čelni napis: »postajno poveljstvo« slovenski. Stražijo naši vojaki. Z nami se je vozil francoski oficir: bil je poln navdušenja za Srbe in je nam obetal v njih zvezi najlepšo bodočnost. Tako smo hiteli naprej. Na vseh postajah so strazili srbski vojaki: zvesto in odločno. Ko smo prišli v Ljubljano, smo se začudili, ko smo čuli, da se med tem, ko oni strazijo našo zemljo, pripravljajo razdor, ki bi uničil našo narodno svobodo.

Vojno posojilo, naše „lire“ in drugo.

Leta 1914. začela se je velika gonja, roparska, ubijalska, tatinska. Kradlo se je zunaj in doma. Ko se je naša armada umaknila iz Gorice, manjkale so ponekod celo školjke od stranišč.

Doma se je pa tudi na drug način kradlo in goljufalo. Spominjam na izrek bivšega nadvojvode Friderika: »Mi bomo zmagali, ker — moramo zmagati. Kdor kaj drugega trdi, je zločinec.«

Ko je leta 1917 v Rusiji nastopila rdeča garda in se je ruska armada razšla, šli smo delat red in mir ... Eno leto pozneje je pa ta garda začela pri nas delati mir in red, poknala cesarje, kralje in drugo, kar je delalo red in mir le z besedami, hinavščino in lažmi, izdelovalo pa milijarde samih sredstev za vničevanje, moritev, zastrapljanje in potapljanje ljudskega življenja in imetja.

Kar se je zgodilo v Rusiji, zgodilo se je pri nas eno leto pozneje. To je naravni razvoj. Na Ruskem so izjavili takoj po prevzetju vlade novi gospodarji: »Vojna posojila so že plačana, čež in čež plačana z življenjem in zdravjem milijonov. Kdor zahteva plačilo takega zločinskega posojila, je zločinec.«

In pri nas? Prihodnji dnevi bodo pokazali. Volitve za nove ustavodajne zastope se ne dajo zavleči, povratek čet iz fronte je že skoro končan, na uetnike v Rusiji ni mogoče čakati. Pri volitvah bode nastopila zdemokratizirana mladina in bo pomedla z vsem, kar spominja na staro mačeho »domovino«.

Krivica, katera bo v tem, je seveda velikanska. Otroci, ki niti še ne vedo, da imajo vojno posojilo, so bili primorani po svojih nalaganjih, goljufanih in strahovanih varuhih, da so prodali svoje dedovno premoženje in ga spremeniili v smodnik, strup, ekrazit, dinamon itd., te stvari so se pa pognale v zrak in v tem zraku je sedaj premoženje otrok. Denarni zavodi so bili prisiljeni podpisati vojno posojilo. Ravnatelj največje češke banke si je skušal pomagati s tem, da je za banko podpisal tri milijone III. ali IV. vojnega posojila, pa ga v 14 dneh zopet prodal malim podpisovateljem — v izgubo. Bil je tega v bivši Avstriji nedopustnega mnenja, da je boljše izgubiti nekaj, nego vse. Zato je bil — interniran ...

Veliko je tudi pri nas število onih malih vlagateljev, ki so vse prihranke celega življenja, tiste borne krone, katere so za slučaj kake boleznii pristradali, vtaknili v vojno posojilo. Ti so gotovo usmiljenja vredni, ako so bili goljufani.

Bojim se pa, da se na vse to ostri, čisti veter, ki sedaj brije po tej bolni Evropi, ne bo dosti zmenil; nova doba bo pomedla staro šaro.

V Avstro-Ogrski monarhiji se je seveda splošno mislilo, da se bo dalo z eno enkratno oddajo premoženja, z uvedbo premoženjskega davka, z monopoliziranjem najpotrebnejših stvari: premoga, kruha, itd. ves dolg obrestovati. Kdor je pogledal seveda številke — dva milijona dohodkov, osem milijonov stroškov — ta se ni udajal takim sanjam.

Sedaj pa, ko je vsa država razpadla na dele, ki nočejo niti slišati eden o drugem, sedaj se pa ta dolg sploh ne da razdeliti drugače, kakor z — novo vojno, ki bi vsakemu teh delov prinesla neviht — vojnih posojil, in tako bi tega ne bilo nikdar konec!

Ker smo pa vojno izgubili — hvala bogu ne mi Slovani! — nam zmagovalci take vojne ne bodo dovolili vojne, ki bi na novo lahko zanetila požar po celim svetu. Ako hočemo priti do miru, katerega hočemo in moramo pred vsem imeti, moramo reči z Rusi enako: to posojilo, ta krvavi dolg je že plačan s krvjo milijonov ...

Ostali, stari državni dolg, ki je znašal okrog 13 in pol milijard, nam seveda ne bo odpuščen, prevzeti ga bomo morali po velikosti ozemelj in po davčni moči iz dobe mirnega razvoja, vsak en del, najbrže in najboljšo po zapovedi zmagovalcev.

Isti razvoj dogodkov čaka seveda tudi Italijo: zahteva po miru, rdeča garda, padec ali odstop kralja, častni mir s sosedi, demokratizacija vlade, neveljavnost vojnega dolga. Tako utegne potegniti za seboj tudi Grško, Špansko, Srbijo, Crnogoro. Ako imam veliko škodo, škodo, ki presega moje premoženje, in ne morem od nikogar zahtevati odškodnine, moram napovevati konkurz ...

In še v enem oziru se moram jasno izjaviti. Vprašuje se, ali ni tu nikakega izhoda, da bi se mogel rešiti vsaj del teh terjatev.

To se lahko poskusi na dvojen način. Med nami so trgovci, ki imajo plačati velike svote vojnega davka, pa so vzeli prav malo vojnega posojila. Takemu bo taktak, ko bo videl, da mora na vsak način plačati, popolnoma vse jednako, ali plača davek v denarju, ali pa nakupi vojno posojilo — razen prvih treh, ki se ne morejo rabiti v ta namen — in ga nese za plačilo vojnega davka; nasprotno: še iskal bo tako posojilo, ker ga bo dobil ceneje in bo torej pridobil pri plačilu davka lepe vsote. Polagaj novi vladi na srce, da morja vpeleje v korist malih mladoletnikov, katerim je švabski tatinski sistem pokradel male zneske, ex officio pri davčnih uradih tako zamenjavanje. Sodišče naj dovolji za take stranke izdajanje obligacij vojnih posojil proti primernemu popustu, da jih bodo mogli plačniki vojnega davka kupiti malo ceneje in uporabiti za plačilo tega davka po uradnem kurzu. Strankam se s tem olajša plačilo davščin, otroku pa se reši vsaj nekaj. Po starem roparskem sistemu se ne sme delati naprej. Plačilo vojnega davka z vojnim posojilom je sicer med tem v Jugoslaviji ustavljeno, toda samo začasno, za sedaj.

Kdor pa ne bi imel prilike na zgoraj navedeni način oddati svoje vojno posojilo — ako ima prva tri posojila ali eno prvih treh, lahko zamenja v banki za eno poznejših! — naj pa stopi v Avstro-ogrsko banko in vzame na posojilo predujem, ki ga dobi 75 %. Kadar pride do likvidacije ali konkurza te banke, ki pač nima več pogoja za obstanek, je mogoče, da reši ta denar, mogoče samo deloma, mogoče pa tudi vseh 75 %, ker bo v postopanju ugovarjal, da je vojno posojilo padlo v vrednosti za banko, ki je nanj posodila, ne samo za njega.

Videl sem pred par dnevi, kako se igrajo otroci po cestah z denarjem, z našimi liri, to je z italijanskim denarjem, ki ga je vojna uprava dala tiskati za ožje vojno ozemlje. To je velika narodno gospodarska škoda, sloveča na nerazumevanju tega denarja. Ti »boni« so bili izdani za zasedeno ozemlje, kakor je za Rusko Poljsko izdala »Ostbank für Handel u. Gewerbe« v Poznaniu.

Uporabljale so se pri rekvizicijah na zasedenem ozemlju za plačila in vojaštvo je dobilo svoje plače v takem denarju. Videl sem otroke se igrati na cesti s stotaki, za katerega vsakega plača Avstro-ogrsko banka po 95 naših kron! Ako pošlješ v navedeno banko vojaka in ta izjavlja, da je to njegova gaža zadnjega meseca, zameni banka 100 lir za 95 kron. Tedaj stotake v banko, ne otrokom za igračo po cesti!

Sploh se bo pa moral ta denar ravno tako upoštevati, kakor krone. Ljudje so ga dobili za blago, ako nima vrednosti, tedaj niso dobili ničesar, so bili ogoljufani in imajo pravico toliko časa zahtevati plačilo, dokler se jim škoda ne poravnava!

Dr. Robert Kermavner.

Odposlanstvo v Belgrad.

Zagreb, 25. novembra. (n-o.) Ker se podaja v Belgrad z odposlanstvom Narodnega Vijeća iz prezidija tudi oba podpredsednika Svetozar Pribičević in dr. Pavelić ter dva tajnika dr. Drinković in dr. Kramer, je Narodno Vijeće sklenilo, da vodijo posle za čas njihove odsotnosti tajnika dr. Srgjan Budisavljević in dr. Čorović ter ban Mihajlović. — Odposlanstvo se poda v Belgrad v sredo 27. t. m. jutraj s posebnim vlakom.

Srbski ministrski predsednik Pašić odstopil.

Zagreb, 25. novembra. (n-o.) Dogovor med nekaterimi člani SHS Jugoslovskega Odbora v Zenevi in srbskim ministrskim predsednikom Pašićem v Zenevi ni odgovarjal razpoloženju mednarodnih krogov kraljevine Srbije in je izjavil ministrski predsednik Pašić, da je podpisal ta dogovor proti svoji volji. Srbska vlada je temu dogovoru odrekla svoje odobrenje, vsled česar je dogovor postal brezpredmeten. Pašić je iz tega položaja izjavil konsekvence ter pedal svojo demisijo. Zato ostane sedaj pri edini osnovi za ujedinjenje SHS mednarodni sklep Narodnega Vijeća od 24. t. m. — Odposlanstvo Narodnega Vijeća odpotuje s tem sklepom v Belgrad v sredo 27. t. m. jutraj.

ZAROTA V ZAGREBU.

Budimpešta, 25. novembra. (K. ur.) Ogrski korespondenčni urad. Po poročilu ljubljani, korespondenčnega urada so nameravali bivši avstro-ogrski častniki v Zagrebu vzpriprijeti vstajo. Preiskava, ki se vodi, naj konstatira, če ni v zvezi s to zaroto provokacija od ogrske strani ali pa ogrsko-italijanski sporazum. Ogrska vlada smatra proti temu napol uradnemu komuniciranju za potrebno, obvestiti slovensko - hrvaško - srbski Narodni svet, da obsoja vsako akcijo za zopetno obnovitev starega avstro-ogrškega, posebno pa starega monarhističnega ustroja in da bo vsako tako akcijo ali zaroto kvalificirala kot zločin in temu primerno nastopala. Protestira proti mnenju, da podpira tudi samo neposredno v Zagrebu odkrito vojaško zaroto, ki je naperjena ravno tako zoper neodvisnost ogrske narodne države, ali da bi ji bila ta samo ljubna.

Zagreb, 25. novembra. Preiskava proti generalu Lipovščaku in njegovim pomočnikom se z vsjo vnejo nadaljuje.

Radić ščuva proti Narodnemu Vijeću.

Zagreb, 25. novembra. Danes dopoldne je imel Radić shod, na katerem je ljuto ščeval proti Narodnemu Vijeću in govoril, da so tamkaj sami lojovi, ki hočejo slepiti narod in ga zaneljati izpod madžarskega in nemškega pod srbski jarem. — Trdil je, da se namerava N. V. polastiti vseh veleposestev, pa ne, da bi jih razdelilo med kmete, marveč, da jih razdeli po svoji volji med se in svoje pristaše. Nadalje je povdarjal, da Hrvat ne more biti s Srbi in Slovenci eno, ker trije brati ne morejo biti en brat. Agitiral je za republiko v taki formi, da so kmeti morali biti mnenja, da pomeni kraljevstvo strahovladno gospode nad kmeti, republika pa popolno prostost od vseh obveznosti in nadvlado kmetov nad »kaputisti«. (Razlika med kaputom — zimska sukinja in bundo, domačo sukunjo. Op. ur.)

Na tak zločinski način je Radić razpravil pred nekimi kmetom, isti Radić-ovi, ki se je vedno družil s frankovci, izdajalci domovine, ki so hoteli odstraniti hrvaško ustavo in nadomestiti z avstrijskim komisariatom, isti Radić, ki je že včeraj na zgodovinski seji Narodnega Vijeća slovesno obljubljal, da bo storil vse, da ojači zaupanje naroda v Narodno Vijeće. Hujskal je na ta način proti najvažnejšim življenjskim interesom naroda.

Ko se je shod seljačke stranke končal, se je zbralo na zagrebških ulicah več tisoč rodoljubov, ki so kljub snegu in dežju ostro demonstriali proti Radiću, zlasti pred njegovo knjigarno. Množica je pela rodoljubne pesmi ter vzklikala: Doli izdajca Radić! Ker je obstojala možnost, da množica dejansko napade knjigarno, je narodna straža intervenirala, da napravi mir in red. Ker se na do vrhunca priklopila razburjenost ni hotela početi, je narodna straža oddala par strelcev v zrak. Nato se je množica polagoma razšla. Do hujših incidentov ni prišlo, vendar pa je razburjenje proti izdajškemu početju Radića in njegovih drugov jako globoko in splošno.

Triumfalen prihod srbskih čet v Split.

Split, 22. novembra. Prihod srbske vojske v Split je bil triumfalen, ne samo za srbsko vojsko, marveč tudi za popolno narodno edinstvo, za edinstveno državo in za skupno našo boljšo bodočnost, kakor tako enodušno razume naš stari program samo nosni svobodni in demokratski Split. Navdušeni članki splitskih listov so že ponreji pozdravljali prihod belega orla. Na dan prihoda se je vse mesto obleklo svečano. Ob obali je bil postavljen slavolok z belim orlom in z našimi narodnimi zastavami. Vse Split, staro in mlado je pričakovalo narnik, ki je iz Metkovića vozil srbski batalion. Z mnogotisočgla-vo množico je prišla k sprejemu narodna vlada, vse korporacije bližnjih mest in vasi. Godba je svirala »Bože pravde«. Narodna garda in Sokoli so delali špalir. Major Stojan Trnokopović je stopil iz broda na kopno in z takim glasom pozdravil: »Pomoz bog bračo!« Vzdignilo se je nepopisno navdušenje in zaoril je vihar pozdravnih vzklikov osvoboditeljski srbski vojski, kralju prestolonasledniku in Jugoslaviji. Znanj rodoljub dr. Smolnaka se je v pozdravnem govoru spominjal na čase, ki so prošli, na pričakovanje, da vidimo

sedanje dni, spomnil se je onih, ki so padli na boljnjih ali umirali po temnicah, da pripravijo nam. česar niso mogli zagledati sami, a kar so nosili v arcu. Spomnil se je Kumanova in Prilepa in opozoril na to, da je prišla srbska vojska v Split, da ga reši pred italijansko grabežljivostjo. Prebivalstvo je zasulo srbsko vojsko s cvetjem, vzklikalo navdušeno, narodno ženstvo jim je izročilo srebrn lavorov venci, množica je prepevala navdušeno naše jugoslovske himne. V imenu Čehov je pozval srbsko vojsko Čeh Janoušek. Čete so odkorakale v štiristopih v mesto. Spremljalo je vojske celo meščanstvo. Povsod so bili postavljeni slavoloki. Povsod so bili Srbi obšuti s cvetjem. Pred mestom so bili slavnostno pozdravljeni. Tudi škof dr. Carić je sprejel srbsko vojsko in jo blagoslovil. V svojem nagovoru je poudarjal, da je srbska vojska vidni pečat našega ujedinitelja in svobode, ki smo jo dosegli.

Nov jugoslovska lista v Sarajevu.

Sarajevo, 25. novembra. (n-o.) Urednika »Hrvatskega Dnevnika«, monsijor Karlo Cankar in Benković, ki so jih bosanski frankovci pregnali iz redakcije zaradi njihovega jugoslovskega pisanja, sta osnovala nov jugoslovska dnevnik v Sarajevu. Prva številka novega lista izide jutri.

Francozi v Zagrebu.

Zagreb, 25. novembra. Danes dopoldne je zopet prišel vlak z 9 francoskimi častniki in 300 vojniki, dopoldne pa vlak s 5 častniki in 505 vojniki. V ti transporti so bili sledečo sprejeti na zagrebškem kolodvoru. Na potu v Zagreb je vlak s popolnim francoskim avijatičnim oddelkom z letali in vsi letalsko opremo. Ta oddelek bo ostal v Zagrebu.

Sarajevoer Tagblatt. — »Jugoslovenski List«.

Sarajevo, 25. novembra. (n-g.) Tiskarski osovje »Sarajevoer Tagblatt« je pričelo izdajati mesto do sedaj v nemščini pisanega lista hrvaški »Jugoslovenski List«. Je to nadomestilo za »Sarajevoer Tagblatt«, ki je pisal od našega prevrata sem popolnoma v našem smislu.

Srbi v Bački in Banatu.

V Subotici so Srbi izdali proglas na narod, v katerem se poudarja, da se razproštrata država SHS, od Soče do Vardara, od Subotice do Prizrena, od Temesvara do Trsta.

Črnogorci na Ogrskem — svobodni.

Budimpešta, 25. novembra. (n-o.) Madžarska vlada javlja: Internirani Črnogorci v Gomboši, častniki in civilne osebe, so spuščeni na svobodo. Ukazano je, da se jim vrne vsa vrednostne predmete, ki so jim bili vzeti ob priliki interniranja po madžarskih organih.

Vrnitev dubrovniškega arhiva.

Dunaj, 25. novembra. Nemški narodni svet je prevzel v svojo upravo vse arhive prejšnje avstro - ogrske monarhije. Med temi se nahajata tudi dubrovniški arhiv, ki so ga med vojno prepeljali na Dunaj. V teku je akcija, da se ta arhiv, tako važen za mesto Dubrovnik, vrne njegovi domovini.

Srbi na Koroškem.

Celovec, 25. novembra. (K. u.) Tiskovni urad obrambnega odseka javlja: Srbske čete so dospole na Koroško. Zasedle so Pliberk in dospole v Svetno vas. Stoje pod poveljstvom kraljeve srbske vlade in so zato zavezniške čete, ki so po pogojih za premirje opravljene zasedati strateško važne točke. Za začasno ureditev meja upravnega ozemlja na Koroškem se je sklenil s poverjeniki jugoslovske vlade sporazum, ki določa demarkacijsko črto. To mejo tvorijo črta ob rekli Zili do ustja Zilice, od ustja Zile pa reka Drava. Južno od te črte upravlja sedaj jugoslovska država to ozemlje. Vsi uradniki, ki opravljajo tamkaj svojo službo, se, v kolikor se ne pripoznajo jugoslovske državi, zavežejo s rokosegom, da ne bodo ukrenili nič sovražnega proti jugoslovske državi. Sedanje delovanje uradov in oblastev v splošnem ostane. Garantirala se je nedotakljivost osebe in imetja kateregakoli naroda in neprilicnost proti osebam, priznavajočim se k nemstvu. Jugoslovske državi pristaja pravica vojaške zasedbe južno od demarkacijske črte. Končna ureditev vprašanja o zasejdenju ostaja seveda mirovnemu sklepu.

Beljak, 25. novembra. (n-o.) V mesto se niso prišle nikakršne italijanske čete ter so vse, o tem razširjeno vesti neresnične.

Poročilo iz Trsta.

Trst, 23. novembra. (Koresp. urad.) Glasom naredb od 22. novembra, razglašene v današnjem uradnem listu, je tukajšnji guverner prepovedal izvoz živil in kakršnegakoli drugega blaga iz ozemlja Julijske Benečije v ozemlja bivše Avstro-Ogrske. Kdor ravna proti tej prepovedi, bo postavljen pred vojno sodišče in kaznovan z vojaškim zaporem.

Trst, 24. novembra. (Koresp. urad.) Tukajšnji socialno - demokratski list »Lavoratore« prinaša privatno vest iz Rima, ki pravi: Slovanski listi objavljajo vest, da pridejo v Kormin, v Gorico in Trst ameriške čete. Iz kompetentnega vira doznajemo, da so te čete vrščene v italijansko armado in da stoji pod italijanskim poveljstvom toraj nimajo nobene posebne misije. So Amerikanci ki so se bojevali ob Pivki skupno z Italijani in ki skupno z njimi gredo pozdravljati Trst, Istro in Gorisko.

Trst, 24. novembra. (Koresp. urad.) Rimska Agenzija Stefani objavlja kratko vest od 20. novembra o okupaciji slovenskih krajev po italijanskih četah in meni med drugim: Včeraj so italijanske čete v smislu pogodbe, sklenjene v Villi Giusti (pogodba premirja), povsod dosegle demar-

kacijsko črto. Prebivalstvo jih je povsod sprejelo z živim zadovoljstvom in odušljenjem kot prinašalke dobrobiti in miru.

Trst, 24. novembra. (Koresp. ur.) Italijansko vojaško štacijsko poveljstvo na Opčinah pri Trstu je dne 21. novembra poslalo tamošnjemu vojaškemu načelniku dopis, v katerem zahteva, naj mu javi, ali se na Opčinah še nahajajo dame »Rdečega križa«, soproste in rodbne častnikov, uradnic in prostitutke bivše avstro - ogrske armade, ki niso rojene na Opčinah ali niso tam že pred vojno imele domovinske pravice. Vse te osebe da morajo tekom 24 ur zapustiti kraj. Vaski načelnik je odklonil, iskati in ovajati take osebe.

K ARETACIJI MAKSA LIČNA IZ RIHEMBERGA.

Poročali smo, da je bil hotelir Maks Ličen v Rihembergu areturiran s strani tamkajšnjega italijanskega vjetnika, ker je podpisal protest proti italijanski okupaciji in ga je poveljnik menda smatral za človeka, ki je nevaren italijanskemu gospodarstvu med goriškimi Slovenci. Storiši so se vsi potrebni koraki v Ljubljani in v Zagrebu, da se doseže izpustitev g. Lična.

Jugoslovska legija v Italiji internirana.

Slovenski častnik iz jugoslovske legije na italijanski fronti nam pripoveduje: Jugoslovska legija na italijanski fronti je stela okoli 900 mož in 30 oficirjev, samih nekdanjih avstro - ogrskih državljanov, Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ko so se izvršili v Avstro - Ogrski veliki dogodki in se je razmajala sovražna fronta, so mislili, da pojdejo domov. Ali v veliko ozolovljenje vse legije je bila legija razorožena, oficirji ločeni od moštva in ločeni eni od drugih internirani v južni Italiji. Razoroženo se je izvršilo dne 19. t. m. pri Vicenzi. Po sklepu oficirskega zbora je bil pripovedujoči častnik poslan v Jugoslavijo, da poroča na pristojnem mestu o internaciji in izpolnjuje izpustitev interniranih Jugoslovanov. V obliki alpskega oficirja se mu je posrečilo, da je prišel na jugoslovska tla in si priko Goriške in demarkacijske črte pomagal po noči naprej, kakor je vedel in znal. Pripel je srečno v Ljubljano in o vsem obvestil narodno vlado, od koder se dalje store vsi potrebni koraki za izpustitev jugoslovske legije. Jugoslovskega legionarji so vršili na italijanski fronti z vsem veseljem in vsjo srčno unemo trdo službo, prezirajoč okolnost, da ako koga zajamejo, ga obesimo Avstrijci ali Ogrji na prvo drevo. Borili so se za svobodo in pričakovali, da bodo po končanem boju takoj mogli oditi v svobodno svojo jugoslovsko domovino. Lahko si je predstavljati, kako je učinkovala na nje italijanska vojaška odredba, da bodo internirani. Italijanska vojaška oblast je razorožila tudi češko legijo, ali to je poslala domov. Seveda je češka država priznana s strani entente, Jugoslavija pa ne. Ako bi bila Italija kavalirska, bi nastopala napram Jugoslaviji uljudno in uslužno pa bi pustila jugoslovskega legijo domov. Tega na ni storila ker je njeno sedanje stališče do Jugoslavije naravnost sovražno. Slabo je plačala Italija jugoslovske bojevnike za svobodo narodov, ali zapomni naj si Italija to, da naši jugoslovske in češke legionarji se niso borili in mnogi izmed njih niso viseli po beneških murvah za to, da bi Italija odtrgala nam gragoceno našo zapadno posest in prezirala napram nam od entente priznana Wilsonova načela.

Prekrat na Nemškem.

Krefeld, 24. novembra. (Koresp. urad.) Wolffov urad poroča: V telegramu poverjenikom v Berlinu se Krefeldu, da sta delavski in vojaški svet v Krefeldu in četira armada sklenila, podpirati vlado državnega kanclerja Eberta. Zahteva se takojšnje sklicanje Narodne skupščine.

London, 24. novembra. (Koresp. urad.) Reuterjev urad. Mestni svet Deptforda, ki zastopa več kot 100.000 meščanov, je sprejel resolucijo, v kateri se odločno izraza, da se takoj povzamejo koraki za izročitev cesarja Viljama in za sodno preiskavo proti njemu. Njegovo prebivanje na Holandskem se mora smatrati za težko ogrožanje zavezniške stvari.

Razne vesti.

Reški Italijani pozdravljajo italijanskega kralja.

Reka, 25. novembra. (n-o.) Italijanski »Consiglio Nazionale« na Reki je poslalo brzojavne pozdrave italijanskemu kralju, kraljici materi (kraljici n. e. Op. ur.), ministroma Soninu in Salandri, predsedniku parlamenta Markoviću, pesniku D'Annunziju, predsedniku častniške zveze Torreju, podadmiralu Cagni v Pulju in županu Rima, Colonnii. — Iz tega se vidi italijanska taktika, da hočejo naslikati popolnoma napačen položaj, češ, kako so naši kraji italijanski in da se prebivalstvo veseli italijanske invazije.

Postopanje Italijanov s srbskimi vjetniki.

S srbskimi vjetniki, ki jih dobe Italijani na nekadi avstrijskih tleh, postopajo tako, kakor z nekadi avstro-ogrskimi vojniki, namreč svoje zavezničke kratkotalno internirajo. To je izpovedal slovenski častnik, ki je ubežal iz Italije. Kakor da bi Italijani prav nalašč iskali konflikta z Jugoslovani!

Italijanski apetit.

Baker, 25. novembra. (n-o.) Gospod Prestini, ravnatelj šole na Sušaku je dal Narodnemu vijeću v Zagrebu na razpolago italijanski zemljevid: »La regione Veneta e le Alpi nostre, dalle fonti del Adige al Quarnero, carta etnolingvistica«, kateri je naznačena bodoča politično - zemljepisna meja Italije po italijanskih zahtevah. Ta meja bi po tem zemljevidu začela severno Boveca, tekla nato po črti Triglav - Črni vrh - Hrušica - Idrija - Postojna - Bistrica - Klek - Suhi vrh. Vse to povsem slovensko ozemlje bi moralo po tem zemljevidu pripadati Italiji.

Vesti iz Ukrajine.

Kijev, 24. novembra. (Koresp. urad.) V seji velikega nemškega vojnega sveta se je na podlagi poročil iz Petljure došlega poslanstva sklenilo, da se z ozirom na izzivalno postopanje upornih čet proti nemškemu posredovalcem, četam v Petljuri sporoči, da se ne bo več pogajalo. Vojni svet je še ukrenil, da se bo obnovil železniški promet v Ukrajini in normalni povratek nemških čet, ter da se bo vzdrževal red v Kijevu in v zasedenem ozemlju.

Zapadnoukrajinska ljudska republika.

Dunaj, 25. novembra. Ukrajinski korespondenčni urad poroča, da se je v Lvovu sklenila ustanoviti zapadnoukrajinska republika, ki naj bi obsegala vzhodni del Galicije, del Bukovine in 7 ogrskih komitatom. Za svoj grb si je izbrala zlatega leva na modrem polju, za zastavo pa modro-zolte barve. Nova republika obljublja nemškimi, židovskim in poljskim manjšinam v svojem ozemlju popolno svoboden razvoj.

BELE GARDE — MONARHISTI NA DELU V NEMSKI AVSTRIJI.

Dunaj, 25. novembra. Ustanovljajenje belih gard z monarhističnimi cilji v Nemski Avstriji je v polnem teku. Na čelu tega gibanja stoji Ksaver princ Parmski, brat bivše cesarice. V samostanu v Klosterneuburgu se je vršila

Iz Avstrije.

Dunaj, 25. novembra. (Koresp. urad.) Reuterjev urad. V tukajšnjih diplomatičnih krogih se izjavlja, da bodo japonski mirovni odposlanci predlagali nastopnih sedem temeljnih določb za mir: 1. Sporazum z Anglijo o prostosti morja. 2. simpatizij z načrtom zaveznikov, štiti male narode; 3. priznanje potrebe za Japonsko, da vzdrži red v Sibiriji; 4. priznanje japonskega finacijskega, komercijalnega in industrijskega vplivnega delokroga v Kitajski; 5. trajna zasedba Kiaučava. 6. Japonski prektorat nad Maršalskimi otoki, Karolin in drugih nemških otokov Tihega oceana in 7. na vzajemnosti temeljujoča enakopravnost vseh japonskih državljanov na vsem svetu.

ustanovitve teh belih gard. Samo po Nižjem Avstrijskem je 5000 mož bele garde oboroženih ter naj se zbere čete v dveh krajih, čiji imena so tajna. Te bele garde imajo namen, da pripomorejo Habsburžanom zopet do avstrijskega prestola.

ITALIJANI V INOMOSTU.

Inomost, 25. novembra. (K. ur.) Danes se je objavil dvojezični razglas italijanskega vrhovnega poveljnika v Inomostu generala Catanona, ki se glasi: Po členu četrtem pogojev za premirje, skienjenem med entento in Avstro-Ogrsko, je odredilo italijansko vrhovno a)madno poveljstvo zasedbo nekoliko strateških točk v Inski dolini, med temi tudi mesto Inomost z okolico. Z izvršitvijo zasedbe je poverjen divizijski poveljnik general Hanibal Cavaliere Roñi. Le ta je ukazal, da se določijo nadaljne r)odilite zasedbe in da se odredi vse potrebno za vzdrževanje javnega miru. Meščanstvo se pozivlja vzdržati v svojem lastnem interesu mir in red.

Arhivi belgradskega gubernementa na Dunaju.

Dunaj, 25. novembra. List »Montag« opozarja na dejstvo, da so se arhivi bivšega vojaškega gubernementa v Belgradu prepeljali na Dunaj ter da jih ina spravljenoe bivši belgradski guverner Kerschawne. Pozivlja Narodni svet, da naj pregleda te arhive, ki bodo nudili pač mnogo interesantnega.

Neutralna poslanstva na Dunaju brez varnostnih organov.

Dunaj, 25. novembra. Državni svet je sporočil nevtralnima poslanikom, da ne more prevzeti garancije za varnost nevtralnih poslanstev. Poslaniki so se obrnili do svojih vlad, da si izposlušajo, da se pošlje v varstvo poslanstev lastne čete iz domovine.

Pomanjkanje časopisnega papirja.

Dunaj, 25. novembra. Kljub pomanjkanju časopisnega papirja so se pojavile na trgu večje množine te potrebišne za baje cene. Za en kilogram časopisnega papirja se zahteva po 6 kron. Kakor se je dognalo, izvira ta papir iz zaloge vojnega tiskovnega urada in konstatira dunajski list »Montag«, da je stotnik Faigl prodal papir nekemu vojnemu navijalecu cen. List zahteva takojšnje sodno postopanje proti temu stotniku.

Ameriško brodogje.

Rotterdam, 24. novembra. (Koresp. u.) Po listu »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča »Daily Telegraph« iz New Yorka od četrtka: Kljub govoricam o omejitvi oboroževanja v zvezi z ustanovitvijo zveze narodov je mornariški tajnik Daniels včeraj v mornariški komisiji reprezentacijske zbornice zahteval da se izvede program brodogja za dobo prihodnjih treh let. Rekel je, da bi Zedinjene države s tem skoro dosegle Anglijo. Dogodki zadnjih treh let so preverili odgovorne osebe iz Amerike, da je morskala sila zmogala.

Japonski mirovni predlogi.

Washington, 24. novembra. (Koresp. urad.) Reuterjev urad. V tukajšnjih diplomatičnih krogih se izjavlja, da bodo japonski mirovni odposlanci predlagali nastopnih sedem temeljnih določb za mir: 1. Sporazum z Anglijo o prostosti morja. 2. simpatizij z načrtom zaveznikov, štiti male narode; 3. priznanje potrebe za Japonsko, da vzdrži red v Sibiriji; 4. priznanje japonskega finacijskega, komercijalnega in industrijskega vplivnega delokroga v Kitajski; 5. trajna zasedba Kiaučava. 6. Japonski prektorat nad Maršalskimi otoki, Karolin in drugih nemških otokov Tihega oceana in 7. na vzajemnosti temeljujoča enakopravnost vseh japonskih državljanov na vsem svetu.

Politične vesti.

Svicaarski listi za Jugoslovane »Tribune de Lausanne« prinaša članek, ki pravi, da je šla Italija predač s svojimi zahtevami. Zader, Šibenik, Split, Dubrovnik in Kotor so oamamljivi cilji za pesnika ali patriota, ali nimajo nič skupnega z osvobojevalno vojno. List se protivi dogovoru z dne 15. aprila 1915, s katerim je bila ententa ministrstva Salandra - Sonnino zajamčila najvažnejše dele Dalmacije. Italija je premoalo storila v tej vojni, da bi mogla staviti take zahteve.

Edini list v Srbiji je »Pravda«, ki izhaja v tiskarni vlade Stefanovića v Kosmajski ulici. Doslej je izšlo nekaj čez 20 števil. Urejuje list Manojlo Sokić. V svoji 21. številki priobčuje »Pravda« na uvodnem mestu članek o političnem položaju na našem jugu izpod peresa g. Adolfa Ribnikarja, ki se je te dni mudil v službenih poslih v Belgradu.

Skupščina Starčevićev stranke. Pretekli teden je imela Starčevićeva stranka skupščino v Zagrebu, koje so se udeležili nar. zastop. Peršić, dr. Krnić, Kovačević in Akacić. Predsedoval je dr. Rišić, ki je v svojem govoru med drugim povdarjal, da zahtevajo Hrvatii in Zagrebčani, naj Zagreb ostane središče močne avtonomne vlade. Kot prvi govornik je nastopil Peršić, ki je polemiziral proti izvajanju Zofke Demetrovičeve na shodu jugoslovske politične družtvo. Nato se je razvila obširna politična debata. Segvić je dokazoval, da se mora živeti in umreti za krški dogovor. Balenović je zahteval, da se mora iztebiti hrvaške in srbske Frankovce. Dr. Krnić in Akacić sta razpravljala o položaju, ki je nastal vsled pridiranja Italijanov. Prihodnja Starčevićanska skupščina bo 14. decembra. Predsednik dr. Rišić je zaključil zborovanje z vzklikom: »Živela Hrvatska v veliki Jugoslaviji!«

Srbski in črnogorski interniranci v Zagrebu. V četrtek sta prispela preko Zidanega mostu iz Avstrije dva transporta srbskih in črnogorskih internirancov v Zagreb. Med interniranci se nahajata bivši črnogorski minister Đorđević in srbski general Martinković. Poteg teh je 210 srbskih častnikov in 50 žensk, dece in možkih iz boljnih krogov.

Z zgodovino ujedinjenja Italije se je bavil te dni »Venkov« in izjavjal, da so Jugoslovani prelili gotovo toliko krvi za svoje ujedinjenje kakor Italijani. Sedaj so Italijani pozabili na simpatije južnih Slovanov, za ujedinjenje Italije pa so v času, dokler se ni bilo jugoslovske in srbske armade, zasedli slovaška narečja, grabeči po tuzi posesti. To je sploh karakteristika Italijanov, da posegajo po deželah, ki so tuje in da se ne brigajo za to, kaj pravi ostali svet. Ali sila se maščuje na svetu kakor to dokazuje propast Avstrije. Jugoslovani so bili neopreznii, ko so Italijanom pokazali prosto pot v Trst, neopreznii so bili, da se niso pripravili proti naskoku Italijanov. Italijani morda v svoji brezobraznosti zasedejo še več jugoslovskega področja, pa se ne bodo umaknili, nego pred silo. Ali v Italiji vre, revolucionarni pokret se širi vedno bolj, tako da bodo Italijani v svoji lastni hiši skoro imeli dosti posla. Jugoslovani pa morejo biti med tem uverjeni, da jim bodo v slučaju potrebe Čehi pomagali z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Dnevne vesti.

Ententini častniki v Ljubljani. Arzleskega in franoskega majorja, ki sta spodi ob 1/10, v spremstvu zastopnika Narodnega Vijeća v posebnem vlakem semkaj dospela iz Zagreba, je v Krškem pozdravil postajnačelnik. V Vidmu in v Raihenburgu jih je občinstvo prišlo pozdraviti z narodnimi zastavicami in svetilkami. Vršili so se nagovori v francoskem jeziku in ljudstvo je radostno gospodoma zastopnikoma entente na čast pelo narodne pesni. Na ljubljanskem kolodvoru ni bilo nobenega sprejema, dasi je bil spremljevalec Narodno vlado ljubljanskim o prihodu telefonično obvestil iz Zagreba in iz Zidanega mosta. Pripravljena sta bila na ljubljanskem kolodvoru dva

avtomobila, prišlo je s temi avtomobili troje slov. cestnikov pa so gospodo odvedli v avtomobilu v hotel Union

Gospodu prof. J. Vesenjaku. Sičnoči »Slovenčev« uvodnik, podpisani z Vašim polnim imenom, govori tudi o »starih najtežjih dnevnih notranjega boja v stranki (sc. S. L. S.), »ko se je dr. Triller še zaupno pogovarjal in prijateljsko stiskal rok dr. Susteršiču po Miklošičevi cesti.«

Zveza te trditve z ostalimi izjavami Vašega članka je taka, da mora zanimati že sprico izpremembam, ki so se izvršile v zadnjem času v deželnem dvorcu, to moje »zaupno pogovarjanje« z dr. Susteršičem, ne le moje stranko, temveč celo slovensko javnost. Prosim Vas torej kolikor vpludno toli odločno, da nemudoma in z vso brezobzirnostjo pojasnite in razkrijete vse, kar vam je znanega o mojem razmerju z bivšim deželnim glavarjem. Tja v beli dan vendar niste mogli napisati omenjene opazke, ki dopuščajo, če že ne celo izjava najrazličnejše domneve in interpretacije. Tako postopanje bi bilo v kričnem protislovju z Vašim lastnim zelo umestnim svarilom, ki se glasi: ... podučkanj, sumničnj, neumestnih opazk in izrazov se varujmo! — Pri tej priliki konstatujem le še, da s polemiko »Slovenskega Naroda« glede državne oblike nisem v nobeni zvezi.

Dr. Karel Triller. — Da se razumejo. V večer. »Slovenčev« uvodniku napada g. V. neokusno g. P., ker je predlagal na sestanku kulturnih delavcev sprejetje predložene resolucije.

Ali je dotična resolucija zadela tako v živo, da hočete »s staro strankarsko maniro boja razplamtiti zopet stare strankarske orgije«? Kakor reklamirate Vi g. V. zase svobodo, resno in odkrito kritizirati politične pojave v naši domovini, baš tako imajo tudi naši kulturni delavci pravico to tako eminentno važni zadevi kot je sedaj vprašanje spojitve s Srbijo povedati svoje mnenje.

70letnica g. Senekoviča. Kakor smo že poročali, je prvomestnik D. C. M., vpolkoj, gimn. ravnatelj g. And. Senekovič dne 17. t. m. dopolnil 70. leto, a obenem praznovati tudi 10letnico, odkar načeluje naši šolski družbi. Iz tehničnih vzrokov se je tozadevno slavišče preložilo na dan 24. novembra.

Proslava je bila skromna, kakor je skromen vsem svojem življenju in delovanju naš zaslužni jubilar. Zato pa je bila slovesnost tembolj pristrana, naravnost rodbinsko udanostnega značaja, ker so vsi resnični Cirilmetodariji svotemu prvomestniku udani in hvaležni kakor dobra rodbina svojemu skrbnemu rodbinskemu poglavarju. — Ob 11. dopoldne so se zbrali v mali dvorani Narodnega doma predsednice in odbornice ljubljanskih C. M. podružnic in druge ceniteljske narodnega dela. Istotako so prišli predsedniki in odborniki mestnih podružnic, v Ljubljani navzoči člani glavnega odbora ter pisarniške osebje. G. dr. Iv. Tavčar je kot namestni prvomestnik nagovoril slavljence z dovršenim nagovorom, nastevajoč ves njegov trud, vse lepe uspehe in boje, izrekel je upanje, naj bi se ne izpolnila naša bojazen glede Trsta.

Govornik je končno izročil slavljencu krasno diplomu, umetniško delo g. Gašparija. — G. Hudovernik kot glavni družbin blažajnik je v svojem nagovoru poudarjal, da je jubilar prevzel vodstvo družbe v dobi, ko je bila ta takorekč v razsulu. Z železno odločnostjo, neutrudnim delom in s strokovno sposobnostjo jo je privedel na višek procvita, za kar mu bo ohranil ves narod večno hvaležnost. — Ga. dr. Tavčar je v govorila v imenu narodnega ženstva ter izročila jubilarju v to proslavo zbrano pokroviteljstvo. G. Jozin je čestital slavljencu v imenu družbine pisarne. Za vse ogovore in čestitke se je slavljence ginjen zahvaljeval. Opisoval je trnjevo pot družbenega delovanja ter izrekel želje, naj bi v novi Jugoslaviji nastopile tako srečne razmere, da bi naše šolske družbe sploh ne bilo več treba.

Slovenski jezik v slovenskih šolah. Narodna vlada je že izdala ukaz, da se ima v vseh slovenskih šolah poučevati edino v slovenskem jeziku. Vključ temu se še na naših šolah vedno poučuje nemščina, dasi je otroci ne bodo več rabili. Kdor razmere pozna, zlasti na deželi, ve, da nemški pouk je mlajše učiteljem in učencem samo dragocen čas, praktičnega pomena pa za pouk nima, ker se deca ne nauči tujega jezika. Zato je bil že zadnji čas, da se je ta nepedagozična naredba odpravila. Zdi pa se, da učiteljsvo zlasti po deželi o vladnem ukazu še ne ve ničesar, vsaj drugače si ne moremo tolmačiti dejstva, da se ponekod po deželi mladina še vedno muči z nemščino. Memmo, da bi učiteljsvo storilo boljše, ako bi v urah, ki jih rabi za pouk nepotrebnega tujega jezika, porabljalo v to, da bi deca počutili o naši mladi državi, o narodnem jedinstvu in o svobodi, ki je nam zasnina. To bi bilo tem bolj potrebno, ker se je doslej žal naša mladež sistematično zastrupljala z najodurnejšim bizantizmom nasproti nemški nam docela tuji dinastiji. Kazalo bi tudi, da bi naše šole na slovesen način praznovala našo osvoboditev izpod tisočletnega germanskega jarma. Na naših učiteljih in učitelnicah je, da izvedo ta načrt. Prepričani smo, da narodna vlada ne bo delala vzgojiteljem naše mladine v tem oziru prav nikakih ovir, marveč da jih bo pri tem drage volje celo podpirala.

Napredno pol. in gospodarsko društvo za Poljanski okraj vabi skupno z krajevnio organizacijo J. D. S. vse člane in članice kot vse prijatelje skupnega narodnega delovanja k važnemu razgovoru o ustroju naše bodoče države, kateri se vrši danes točno ob pol 8. zvečer v mali dvorani. Mestnega doma. Ker živimo v izrednih razmerah, naj se ne pričakuje posameznih vabil, marveč naj se vsakdo po možnosti zhrjuje in udeležuje razgovora.

Narodni davek. Lovro Petovar, Ivanjčev, vpsal 3200 K; Franc Stupica, notar v St. Lenartu 500 K, kot prvi obrok večje vsote za prvo ladjo, ki naj nosi ime »dr. Korosec«, ker zopet je slovensko, to morje adriansko. Alojz Agrež, nadrevident tužne železn. 200 K; Jože Zabavnik po g. Lovru Petovar 100 K; Franc Replič, revident tuž.

železnice 100 K; Repovš, pristav drž. žel. 50 K; Jeanette Vidic, poštarica na Vrhniki 50 K; dr. Ravnhar, odvetnik iz neke poravnave 40 K; gđc. Ana Bittenčeva, učiteljica na Dobju 20 K; dr. Oblak, odvetnik iz neke kaz. poravnave 20 K; gđc. Franica Podlesnikova; učiteljica na Dobju 10 K; Ivan Šerbak, učitelj na Dobju 10 K. Srčna hvala! Pomenajite!

Srbski poručnik Stojan Antonijević je ponoči umrl v deželni bolnici. Pogreb bo jutri. Udeležite se ga. — Zavrnjen dar. Narodnemu vijeću v Zagrebu je poslal grof Dionizij Hellenbach 10.000 K ne iz prepričanja, marveč ker je to moral storiti. Narodno vijeće tega daru ni sprejelo, češ, da od Madžarov in Nemcev, ki so si na naši zemlji z žulji našega naroda pridobili milijone, ne sprejema darov. Neki Jugoslovani, ki noče biti imenovani, je na to položil pri Narodnem vijeću isto svoto 10.000 K.

Boljševiški agenti. Hrvatski listi javljajo, da je na delu cel štáb boljševiških agentov, katerim načeluje neki Bergman, ki je nastanjen na Dunaju. Z Dunaja se pošiljajo ti agenti na vse strani, da delajo večinoma z denarjem boljševiško propagando. Celó Srčica je hermetično zaprla svoje meje, da prepreči prihod teh nevarnih agentov. Izključeno, da bi ti živili ne bili na delu pri nas.

V Prago odide te dni generalšt. zdravnik dr. Geduldiger. Užival je s svojo rodbino v ljubljanskih krogih velike simpatije, ker je mnogo storil za bolne in ranjene slovenske vojake.

Zenitbene zadeve aktivnih vojakov. Sporazumno z vrhovnim duhovnim uradom II. okrožja v Ljubljani se naznani, da se zglasijo aktivni vojaški obvezanci v zenitbenih zadevah glede odklicev, dispens itd. po svojih župnih uradnihali pa osebno z zenitbenimi spisi pri duhovnem uradu garnizijske bolnice v Ljubljani (Zaloška cesta). — Superior Karol Kokoli.

Francoski krožek (Cercle Franco-illyrien) v Ljubljani bo imel svoj redni občni zbor v sredo 11. decembra t. l. ob 6. zvečer v Mladiki, pritičlie. Nani se vabijo člani ter sploh prijatelji francoskega jezika in slovnstva. Tisti člani, ki imajo iz društvene knjižnice izposojene knjige, se prosijo, da jih čimprej vrnejo društveni knjižničarki.

Zločinec ali bolnik? Pišejo nam: Ob deželni bolnici je šla neka gospodična s psom v smeri proti mostu prisilne delavnice, kar naepkrat izpred cukrarne nek vojak ustrelil na njo, k sreči pa je padel strel 1 m pred njo v breg Ljubljaničice. Ko so na ta strel prihiteli ljudje in usmiljenke iz bolnice, ter začeli klicati stražo cukrarne, stopi vojak od straže k temu, ki je streljal, nakar slednji po kratkem prijateljskem pogovoru s stražo puško znova naravn in nameri na ljudi, ki so seveda v strahu zbežali. Da je vojaštvo nedisciplinirano ni nikaka tajnost, ali igrati se tako z življenjem prebivalcev je preveč. In da straža tako dejanje, ki se izvrši tik pred vojašnico, očitno se podpira, je vsekakor čudno, enako, da se izmed cestnikov in vojakov cukrarne ni nikomur zdelo vredno zanimati se, kdo je streljal, ko vendar ne morejo biti tam strelji tako vsakdanji.

Trafikanti se opozarjajo, da naj vrše napram novni vladi SHS točno svoje dolžnost, ter redno plačujejo predpisane jim povratne dobičke, ne da bi se jih moralo še na to opominjati. — Croatia«, zavarovalna zadruga v Zagrebu. Opozarjamo na današnji oglas v našem listu, tičoč se ustanovitve glavnega zastopstva domačega zavarovalnega zavoda v našem mestu. »Croatia« je vseskozi domača zavarovalnica, ustanovljena leta 1884, od bratske mestne občine Zagreba. Z ustanovitvijo glavnega zastopstva za Kranjsko, Štajersko in Koroško v Ljubljani razširja »Croatia« svoje delovanje na slovenskem ozemlju in postaja s tem prava jugoslovanska zavarovalnica. Upati je, da bodo vsi stanovji slovenskega naroda s največjo simpatijo vsestransko podpirali ta naš zavod in mu dajali prednost pred tujimi zavarovalnimi društvi.

Koncert treh mednarodnih artistov v »Unionu«. V petek zvečer se bo vršil v »Unionu« koncert treh mednarodnih artistov z zanimivim sporedom. Čisti dobiček je namenjen dobrotelnim svrham. — Opoldanski strel. Od danes dalje se bode opoldanska ura v Ljubljani naznanjevala s strelom.

Iz Brezovice nam poročajo: Morda so zadnji dogodki razburkali malokatero občino tako, kot našo. Eričarica lastnina je ležala in leži razmetana širo omobine. Bežeči vojniki so prodajali svojo lastnino za slepe cene, ker si jih niso upali rešiti pred konfiskacijo, tativno. Na Brezovici so se praznili sodi... Vse je bilo cel teden doma tam. V to duševno razpoloženo je padla parola: »republikan«. Brezovčani so začeli biti vsi za republiko. Kaj si pod tem predstavljajo si lahko mislite. Nevarna je igra s to besedo. Je to edina limanica boljševiške vrste, ki bi mogla imeti nekaj moči nad našo maso. Kot balzam je deloval na te duhovne nedeljski shod, ki se je vršil po prvi maši v »Društvenem domu«. Dr. Jež je nam pokazal naloge, ki zahtevajo od nas takojšnje rešitve. Druzi govor s stališča J. D. S. pa je povzročil, da smo se pomislili o našem bodočem strankarskem razmerju in kaj smo dolžni drug drugemu. Ta shod je živ dokaz, da je treba da stopimo skupaj pred našo maso, jim povemo, da stranke ostanejo in da je dolžnost vsakega, da se v eni izmed njih organizira, da pa v isti mah tudi pokažemo, da kljub temu verujemo v poštenost drug drugega in ostajamo bratje. Več tako prisrčnih skupnih shodov in družabnost naših občin dobi prijaznejše lice.

Iz Vipavske doline so kakor iz drugih krajev Notranjske odgnali Italijani vse bivše vojake in Italijo. Vsak je bil s silo odgnan v italijansko vjetništvo, komur se ni posrečilo uiti. Ali je to samoodločba narodov? To hinavsko dejanje je vse ljudstvo silno razburilo. Matere, otroci so jokali za nimi, ki so jih gonili v italijansko robstvo. Odkar živi slovenski rod na Vipavskem ni bilo toliko žalosti in razburjenja ko te dni. Italijan ima seveda sedaj pogum, ko so naši vojniki odložili orožje. Sovražstvo proti Italijanom vedno bolj narašča med tujakšnim ljudstvom. Narodno vlado v Ljubljani in Narodni

vijeće v Zagrebu prosimo, da storita pri bratih Srbih vse potrebne korake, da se vsi naši nedolžni interniranci rešijo čim prej iz italijanskega vjetništva ter da naše ozemlje zasedejo brati Srbi.

Z Goriškega se raznašajo vesti, da je prišlo v Rihembergu in Šmarjahu od spopada med domačim prebivalstvom in italijanskimi vojniki. Iz Rihemberga prihaja vest, da so domačini baje ustrelili župana Coljo. Colja je bil odstavljen, ali ko so prišli Italijani, so ga oni imenovali zopet za župana v rihemberški občini.

Kino Ideal. Spored za danes, torek, 26. novembra. Predvaja se trojejska burka »Poroka v sili« z Lijo Ley, Heleno Voos in Fricom Achterbergom. Že nastop igre jamči, da se bo občinstvo izbornio zabavalo. Poleg tega se vrziori interesanten filmski igraček v 4 dejanjih: »Na razpotju«. Avtor H. Fredal. V glavnih ulogah: Herman Valentin, Hans Albert, Asta Hillers in Mady Christians. Spored se predvaja do petka 29. t. m. in za mladino ni primeren. P. T. občinstvo opozarjamo, da je pričetek predstav ob teh dneh ob 4, 6, in 8. zvečer, ker trajajo predstave po 2 uri. Zato so nekoliko zvišane cene. Kino Ideal.

Najnovejša poročila.

Madžari in Čehi. Budimpešta, 25. novembra. (Kor. ur.) (Ogrski kor. urad.) Tiskovni urad vojnega ministrstva poroča: Proti Fölpes Jablanci zavrnje čete so dobile velika ojačenja in so zopet povzele prodiranje proti Veliki Nedelji (Nagy Szombath). Češke čete so začele zopet prodirati proti Trenčinu ki je v naših rokah. — Število čez Gymski prelaz prodrlh rumunskih čet znaša približno en polk pehote, en eskadron konjice in eno baterijo.

Premirje z Madžarsko. Budimpešta, 25. novembra. (K. u. — Ogrski kor. urad.) General Henrys poroča ogrskemu vojnomu ministru da bo odposlal v Budimpešto dvanajstčlensko komisijo pod vodstvom francoskega podpolkovnika Vixa. Naloga te komisije je, pogajati se z ogrsko vlado o vprašanih dne 13. t. m. sklenjene vojne konvencije (premirna pogodba). Ogrska vlada je nato odposlala tudi komisijo, ki jo vodi minister Linder. Le - ta bo predložila francoski komisiji tudi zbrane podatke, ki se nanašajo na kršitev premirne pogodbe po Srbih, Čelih in Rumunih.

Italijani v Inomostu. Inomost, 25. novembra. (Kor. urad.) V soboto ob 8. uri zvečer je prišlo v Inomost nekaj bataljonov italijanske pehote z gorsko artiljerijo in avtomobilskimi kolonami med temi nekaj oklopjakov. Prišla je tudi konjica s kolezarji. Zvečer je dospel oddelek alpincev v Inomost. Včeraj so sledile nadalje čete pehote, trenu in artiljerije, ki so bile nastanjene v Inomostu. Tudi vasi v okolici glavnega mesta in mesto Hall so dobili italijansko posadko.

Linska občina za premeštev nemških univerz. Lina, 26. novembra. Mestni občinski svet je imel sejo, v kateri je sklenil zahtevati, da se nemške visoke šole premeste iz Prage, Brna in Črnovic. Za zgradbo krematorija je občinski svet votiral 200.000 K.

General Ludendorff pobegnil. Berolin, 26. novembra. Bivši šef nemškega generalnega štaba von Ludendorff je bival začetkom tega meseca še v Berolinu in nekem predmestnem hotelu. Ko pa je 9. t. m. izbruhnila v Berolinu revolucija je general junško utekel na Švedsko.

Madžari branijo Požun. Budimpešta, 26. novembra. Več posebnih vlakov je odšlo iz Budimpešte, v katerih se vozijo 4 honvédski polki in voj s strojnimi puškami. To vojaštvo je namenjeno, da brani Požun proti Čeho-Slovakom.

Karlovi sivi lasje. Dunaj, 26. novembra. Rodbina bivšega cesarja Karla biva še vedno v Eckartsau. Kakor poročajo se je morala rodbina v marsičem omejit. Nedostaja ni predvsem kuriva in razsvetljava. Bivši cesar Karl je popolnoma osivel.

Mobilizacija romunske armade. Budimpešta, 26. novembra. Romunski kralj Ferdinand je izdal na vlado manifest, s katerim odreja splošno mobilizacijo, da se zasede romunsko ozemlje na Ogrskem.

Razbit spomenik. Lipsko, 26. novembra. Nemški vojniki v Strassburgu so na svojem umiku podrli tamkajšnji spomenik cesarja Viljema I. in ga popolnoma razbili.

Prosveta.

Novi Akordi. Razpis nagrad za najboljšo skladbo! Z namenom, da začne čimprej zopet z rednim izdajanjem glasbenega lista »Novi Akordi« in v izdobju glasbenega ustvarjanja razpisuje podpisano založništvo »Novih Akordov« štiri nagrade za najboljšo skladbo in sicer: 1. za dvočno klavirsko skladbo v znesku 700 K. 2. za samospjev in klavir 500 K. 3. za moški zbor 400 K. 4. za mešan zbor 400 K. Jugoslovanski skladatelji, ki se hočejo udeležiti tekme, naj dološite svoje dobro čitljive rokopies (z geslom in imenom ter naslovom skladateljevim v zapriem kuvertu) na ikasneje do 1. januarja 1919 uredništvu »Novih Akordov« (dr. Gojmir Krek) v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 2. I. Vsak skladatelj lahko tekmuje s poljubnim številom skladb. Tekmovati morejo le izvirne skladbe, ki se niso bile nikjer objavljene. Tudi odblava so izključene. Sicer je na skladateljem na prosto dana vsebina, značaj, oblika in obseg. Vendar naj nobena kompozicija ne prekorači 12 strani v tisku in obliki »Novih Akordov«. Glede vsake vpslane skladbe si pridruže založništvo, oziroma uredništvo »Novih Akordov« pravico, da to objavi v listu proti plačilu običajnega (sedaj izdatno zvišanega) sotrudniškega honorarja. Isto velja tudi o skladbah, ki jim bo posebno, v ta namen sestavljeno razsodišče prisodilo nagrade. Avtorjem teh skladb pristojna razen nagrade še pravica do običajnega sotrudniškega

honorarja. Srbskim vokalnim skladbam je podložiti tekst ne le v cirilici, temveč tudi v latinici. — Pri tem se opozarja, da se je prvotno določeni rok t. i. 1. decembra 1918, podaljšal do 1. januarja 1919, radi splošno neugodnih razmer. — Založništvo »Novih Akordov« L. Schwentner, Ljubljana.

Književni Jug. Izšlo je 21. broj Književnog Juga, posvečen veim delom uspomeni S. S. Krančevića, sa sledećim sadržajem: Ante Hikec: O razapetoj duši. Ivo Vojnović: Pobjeda. Adolf Cerny: Krančević kod Čeka. Antun Novčanec: Varaždin. Zdenka Marković: Krančević kod Poljaka. Angielo Danko: Brodarina. Vladimir Corović: Krančevićev interes za narodni jezik. Nikola Polić: Galski kokot. Walt Whitman: Noć na žalu. Borivoje Jertić: Tamničke noći. U pregledu pišu M. M. Život Silvija S. Krančevića. A. Savić: Povodom prevoda Ece Ijona. Fran Albrecht: Mysteria Dolorosa. B. Mašić o Pismina iz Soluna od Jelene Dimitrijević. Dr. Aleksa Ivzić o Jirićkovoј Geschichte der Serben. Milan Anić-Perešin: Dvije večeri (Listak) itd. Književni Jug je prva jugoslavenska revija, koja izlazi redovno dva puta mesečno latinicom, cirilicom i slovenski. Cena na godinu 48 K. Uprava Književnog Juga, Zagreb, Gundulićeva ulica 29.

Jugoslavenska žena. Pod tim naslovom izlazi še dosadašnji mjesecnik »Ženski Svijet«, što ga izdaje gđja. Zofka Kveder - Demetrović. »Ženski Svijet« bio je i dosada potpuno jugoslavenski list, međutim tek nove prilike dopuštaju, da jugoslavenska ideja njegova dodje sad do izražaja i u samom naslovu. U tome je i razlog promjeni imena. Ovaj prvi broj »Jugoslavenske žene« jest dakle 11. broj »Ženskoga Svijeta«, a sadržaj mu je sljedeći: — Zofka Kveder: Jugoslavenske! — I. Radošević: Oprostite mi, Gospodine! — Ksaver Meško: Moj grob. — Dr. Antun Barac: Silvije Strahimir Krančević. — Viktor Car Emin: Pelinom ovićenom pjesniku. — Ivo Andrić: San Marino. — Kaštelanski: Lijepa naša... — Maja Čulić-Nizetić: S Bogom! — E. Valić: Naši istarski evakuirani. — Josip Milaković: Svaku pjesmu... — Bude Budisavljević: Lička majka. — Bogumil Toni: Vračanje. — I. Stojadinović: Tugovanaka. — Božo Lovrić: Plamen. — Zofka Kveder: Košutovo pismo mladoj ženi. — Bruno Steiner: Sveta bol. — Scipio Sighele: Slobodna ljubav i rastava braka. — Dora Pfanova: Otadžbina. — I. R. Gazdova: Tomičina majka. — Guido Tartaglia: Cvijeta Cucurjeva. — Rad Jugoslavenskih žena: Zašto »Jugoslavenska žena«? Žene u hrvatskom saboru (Z. K. D.). U posjetima kod Slovenaca (Smiliana Mikacić). Propaganda za nošenje narodnog odijela u Češkoj 1848. Narodni rad slovačke žene (Dr. Pavel Blaha). Pismo iz Banata (Dr. V.). — Naša pisma. — Godišnja pretpleta na »Jugoslavensku Zenu« iznosi 20 K. pojedini broj 2 K. Sve narudžbe šalju se na adresu Zofku Kveder - Demetrović u Zagrebu, Pantovčak 1-b.

Da nezavedni ljudje spravljajo sedaj papirnati denar, kot zadolžnica Avstro - ogrske banke, kot papirja, ki ima gotovo vrednost le tedaj, ako se ga vporablja kot prometno sredstvo in je torej le nekako potrebno zlo; sedaj je pač vsaka država navezana nani, ker drugih prometnih sredstev — zlata, srebra — ni mogoče dobiti, tiskati pa novi papirnati denar ni v interesu niti države, niti prebivalstva.

Naša mlada država, ki se mora boriti kot vsak začetnik, z neštevilnimi težavami, se briga in skrbi tudi za neovirani denarni promet. K izplačevanju plač osebja, podpor, računov itd. potrebuje velike vsote gotovega denarja in si je že preskrbela za začetek večji kredit pri domačih denarnih zavodih. Le-ti so preskrbeli več milijonov gotovine z Dunaja ter ga dali v promet, da ne nastanejo že v začetku težave, ki bi rodile v vsakem oziru slabe posledice.

Ali vnaprej ne kaže, dobavljati še več papirnatega denarja v državo, ker s tem se je zvišuje naša terjatev napram Avstro - Ogrski banki oziroma stari avstrijski državi in še bolj uničuje notranjo vrednost tega denarja.

Zato se obrača Narodna vlada do vseh poklicanih čimteljev, da naj zastavijo ves svoj vpliv, da se ljudstvo iznebi kar naihitreje doma nakopičenega papirja s tem, da ga naložijo v slovenskih denarnih zavodih, hranilnicah, posojilnicah, bankah, kter je gotovo stokrat bolj varno in plodonosno naložen, kot v mošničku in nogavičah v hiši.

Sedaj omajana varnost po deželi in v mestih (vsled množičevnih tolovajev), nevarnost radi požarov itd. so zelo tehtni vzroki, ki tudi priporočajo, odnesti denar tja, kamor edino le spada, v denarne zavode.

Zato pozivljamo v lastnem interesu vsakega: Ves papirnati denar v domače denarne zavode, dokler je čas!

Darila.

Darilo. Mesto venca na krsto magistratnemu komisarju Vladimirju Breskvarju je daroval gosp. Stanislav Horak, restavrtar na glavnem kolodvoru v Ljubljani 100 K za mestne reveže ljubljanske. — Gosp. Alojzij Jug, gostilničar v Ljubljani, je izročil mestnemu magistratu 50 K za mestne reveže ljubljanske kot zbirko omizja restavracije »pri Wilsonu«.

Slovensko narodno gledališče. Podprtelji v Novem mestu. Drugi izkaz krajevnega odbora gledališke konzorcija. Da bi s primerno glavnico zagotovili narodnemu gledališču v Ljubljani redno delovanje, so prispeli poleg že podanega prvga izkaza (v št. 182. Slov. Naroda) sledeči rodoljubni gospodje in gospe z darili in z deleži. Darila so naklonili: p. n. gr. Barborič Karol, trgovec, Lasič F., okr. glavar v p., dr. Segula F., odvetnik, Vintar P., posestnik po 50 K; nadalje Vlad. Vojska, posestnik 30 K; nadalje dr. St. Bevk ravnatelj, M. Debevc, sodnik, dr. V. Forster, sod. svetnik, J. Javornik, posestnik, J. Jelačin, trgovec, Josip in Julij Kobe, trgovca, I. Končina, veletržec, I. Krajec, ravnatelj mestne hranilnice, Maša Konvalnika, zdravnikova soproga, F. Majzelj, veleposestnik, A. Pauser, podžupan in posestnik, K. Pleiweis, notar, dr. A. Rogina, sodni nadsvetnik, Fr. Seidl, trgovec, Boh. Skalicky, vinarski nadzornik, I. Svetec, brivec, Angela Šerko, prof. soproga, J. Wester, ravnatelj in neimenovan gospod po 20 K; nadalje L. Bergant, trgovec, Danica Merljak, lekarniška sotrudnica, F. Možina, posestnik, Ig. Sitar, posestnik, Am. Stupica, trg. soproga in Ana Vehovec, posestnica po 10 K; naposled Olga Antonsch, elektrotehnikova soproga 5 K. Z deleži po 100 K so pristopili: K. Barborič, trgovec, A. Jarc, mornariški župnik, brata Kobe, trgovca, dr. Konaš, Konvalnika, zdravnik, A. Koprivec, posestnik, I. Kraševc, špediter, I. Ogrin, veletržec, A. Pauser, podžupan in posestnik, K. Pleiweis, notar Fr. Seidl, trgovec, Boh. Skalicky, vin. nadzornik, dr. M. Serko, profesor po 1 delež. — Dosedanja vsota daril 1455 K, deležev 2000 K, skupna vsota 3455 K. — Nadalnje prispevke sprejemajo predsednik dv. svetn. Fr. pl. Šuklje, blagajnik vl. svetnik prof. Ferd. Seidl in drugi v Slov. Narodu že imenovani člani krajevnega odbora v Novem mestu. Najmarljiveje in najuspešneje je doslej izvrševala nabiralno delo odbornica gospa Pavla Lovše, prof. soproga.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Aprovizacija.

Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko B, prejmejo goveje meso v sredo, dne 27. t. m. in v četrtek, dne 28. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: v sredo, dne 27. t. m. popoldne od 1. do pol 2. štev. 1 do 200, od pol 2. do 2. štev. 201 do 400, od 2. do pol 3. štev. 401 do 600, od pol 3. do 3. štev. 601 do 800, od 3. do pol 4. štev. 801 do 1000, od pol 4. do 4. štev. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. štev. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. štev. 1401 do 1600. — V četrtek, dne 28. t. m. dopoldne od pol 8. do 8. štev. 1601 do 1800, od 8. do pol 9. štev. 1801 do 2000, od pol 9. do 9. štev. 2001 do 2200, od 9. do pol 10. štev. 2201 do 2400, od pol 10. do 10. štev. 2401 do konca.

Čebula za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo čebulo v sredo, dne 27. t. m. dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Čebula se oddaja na zelena nakazila za krompir po naslednjem redu: od 8. do 9. štev. 1 do 300, od 9. do 10. štev. 301 do 600, od 10. do 11. štev. 601 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg čebule, kilogram stane 1 K 50 vin.

Čebula za VIII. okraj. Stranke VIII. okraja prejmejo čebulo v sredo, dne 27. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Delila se bo na zelena nakazila za krompir in sicer pridejo na visto od 2. do 3. štev. 1 do 300, od 3. do 4. štev. 301 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg čebule, kg stane 1 K 50 vin.

Čebula za IX. okraj. Stranke IX. okraja prejmejo čebulo na zelena nakazila za krompir v sredo, dne 27. t. m. popoldne od 4. do 5. ure pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg čebule, kg stane 1 K 50 vinarjev.

Kis na rdeče izkaznice A. Stranke z rdečimi izkaznicami A prejmejo kis v sredo, dne 27. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: od 8. do 9. štev. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 liter kisa, liter stane 1 K.

Kis na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo kis v sredo, dne 26. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: od 2. do 3. št. 1 do 200, od 3. do 4. št. 201 do 400, od 4. do 5. št. 401 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 liter kisa, liter stane K 1.50.

Iz vseh krajev prihajajo poročila, da nezavedni ljudje spravljajo sedaj papirnati denar, kot zadolžnica Avstro - ogrske banke, kot papirja, ki ima gotovo vrednost le tedaj, ako se ga vporablja kot prometno sredstvo in je torej le nekako potrebno zlo; sedaj je pač vsaka država navezana nani, ker drugih prometnih sredstev — zlata, srebra — ni mogoče dobiti, tiskati pa novi papirnati denar ni v interesu niti države, niti prebivalstva.

Naša mlada država, ki se mora boriti kot vsak začetnik, z neštevilnimi težavami, se briga in skrbi tudi za neovirani denarni promet. K izplačevanju plač osebja, podpor, računov itd. potrebuje velike vsote gotovega denarja in si je že preskrbela za začetek večji kredit pri domačih denarnih zavodih. Le-ti so preskrbeli več milijonov gotovine z Dunaja ter ga dali v promet, da ne nastanejo že v začetku težave, ki bi rodile v vsakem oziru slabe posledice.

Ali vnaprej ne kaže, dobavljati še več papirnatega denarja v državo, ker s tem se je zvišuje naša terjatev napram Avstro - Ogrski banki oziroma stari avstrijski državi in še bolj uničuje notranjo vrednost tega denarja.

Zato se obrača Narodna vlada do vseh poklicanih čimteljev, da naj zastavijo ves svoj vpliv, da se ljudstvo iznebi kar naihitreje doma nakopičenega papirja s tem, da ga naložijo v slovenskih denarnih zavodih, hranilnicah, posojilnicah, bankah, kter je gotovo stokrat bolj varno in plodonosno naložen, kot v mošničku in nogavičah v hiši.

Sedaj omajana varnost po deželi in v mestih (vsled množičevnih tolov

+

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom in prijateljem, da je umrl 12. t. m. na poti v domovino naš nepozabni sin oziroma brat

Franc Flis

Četovodja pri telegrafskem polku

Čelje, 21. listopada 1918.

Anton, Amalija, starši. — Davorin, Karl, Josip, Rudolf, Josipina, bratje oziroma sestra.

Mesečna soba, lepo meblowana s posrednikom, sebnim vhodom in z električno razsvetljavo se odda. Sodna ulica 1/III, desno. 68-88

Odvetnik dr. Jos. C. Oblak nraduje od 15. novembra dalje zopet redno osebn. (Damatilova ulica, Hotel Štrukelj. 6845

2 blapca h konjem in za vsa druga dela se takoj sprejmeta proti dobri plači in popolni oskrbi. Istotam se tudi sprejme skladišnik ali skladišnica izzurjena (a) v mešani strok. Plača dobra, oskrba cela v hiši. P. nudbe na Josip Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

Zameno avstr. lir (izdanih za ital. okupacijske kraje) posreduje: Zavarovalna agentura Mestni trg slov. 25. nasproti magistrata. Uračne ure od 3-6 popoldne 6797

Slobodni promet s spiritozoi in žganjem po vsej Jugoslaviji SHS.

Hrv. slov. dalm. Uzorna Pivnica Aurel Prevendar, Zagreb. Nudi slivovko, tropinovec, konjak, rum, pelinkovec, liker vse pristna roba po nizki ceni. — Vino staro in novo.

Kranjska industrijska družba. Družbena glavna skupščina je 9. novembra 1918 sklenila dividendni kupon za 1917/1918 počeniš z 11. novembrom 1918

izplačevali po K 10.— za komad. Izplačuje se pri c. kr. priv. splošnem vsrstijskem Zemljiško - kreditnem zavodu na Dunaju 1, Teinfaltstrasse št. 8. 685

Upravni svet Kranjske industrijske družbe.

Čas je že sedaj da si nabavite pravočasno kot najbolj primerno

Božično darilo

še pravo izvrstno dišečo toiletno milo vseh vrst pri firmi Milan Močvar, Sv. Petra cesta št. 28.

Vsako sredo in soboto se prodaja pri tvrdki 6678

Franc Vokač, Ljubljana

Šelenburgova ulica št. 5, v I. nadstropju

samo sledeče blago: **voleno sukno** za moške in ženske obleke, **bombažna hlačeovina** (čaj) za moške obleke, **odeje** ali koci, **sukno** temnomodro in črno 130 cm. široko iz mešane tkanine, zadostuje za žensko površno jopo 180 cm in stane samo 96 kron. Izgotovljene obleke za dečke od 6 — 10 let. Cena od 65 do 72 kron.

Pošiljam tudi po pošti! Zahtevajte ceniki!

Ljubljana, 13./11. 1918.

Z ozirom na objavo poverjenišva za trgovino in industrijo z dne 12. novembra opozarjavo slavno občinstvo iz mesta in z dežele, da odslej ne potrebuje nikakih „izkaznic o potrebi“ več za nakup blaga. — Obenem naznanjavo cenj. odjemalcem in drugim, da imava v zalogi **še razno manufakturno in galanterijsko blago** ter se še v nadalje priporočava kar najtopleje vsem, trdno zatrjujoč, jih skušati še v nadalje v vsakem oziru zadovoljiti.

Z velespoštovanjem

Hedžet & Koritnik

Sv. Jakoba nabrežje 33.

6447

Snažna ženska, sama, ki bi snazila hišo, se išče. Pozneje dobi v hiši tudi stanovanje. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ 6850

Kopalna banja za sedenje, dobro ohranjena, se kupi. Ponudbe na upr. „Slov. Nar.“ pod šifro „Banja 6848“.

Učitelj na gosli iščeta dve gospodini na upravnitvo „Slov. Nar.“ pod šifro „Učitelj na gosli 6854“

Čevljarški pomočnik se sprejme proti dobri plači pri čevljarstvu mojstru Matja Toma, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28, na dvorišču. Hrana po dogovoru. 6840

Leopoldovski plašč baržunast (plišast) da se lahko pri A. Gestinu, krojaškem mojstru v Ljubljani, Poljanski nasip št. 8. 6853

Dobro hrano iščejo 3 gospodje v mestu proti dobremu plačilu. Ponudbe na upravnitvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro: „Dobra hrana SHS 6841“.

Labek vprežni vozček (samč k) z vzmetmi ali brez njih se kupi. — Ponudbe z navedbo cene pod „Vozček 100 6829“ na upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

Prodajalka mešane stroke, zmožna samsko in soprojmo voditi trgovino, večša slovensčine in nemščine, želi službe takoj ali pozneje. Ker ima veliko veselje do gospodinjstva in švanja, je pripravljena v v-em pomagati. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ 6804

8 tednov pratiški se oddajo dne 15. decembra t. l. Re-flektanti naj se oglasijo do 1. decembra t. l. pri Karju Janič v Zalcu. 6832

Sprejme se takoj dobra kuharica proti visoki plači. Naslov pove upr. „Slovenskega Naroda.“ 6768

Sprejme se več delavcev v trgovini z železino **Franc Golob, Wolfova ulica 8.** 6774

Sprejme se več DELAVCEV takoj kak r tudi za pozneje pri tvrdki **Schneider & Verovšek Ljubljana.**

Spretna šivilje za perilo se takoj sprejmejo pri **C. J. Hamann, Mestni trg 8.** 6763

V večletni najem, pozno kup se išče 6673

vpeljana trgovina z gostino ali posebi tudi nekaj zemljišča v prometnem kraju v mestu ali okolici. Direktno ponudbe na naslov: **F. S. post. ložeče p. Store Sp. Štaj.**

Sprejme se konjski hlapec in sicer neoženjen s hrano, ev ntuelno poročen tudi s prostim stanovanjem in kurjavo. — Poizve se: **Ant. Steiner**, mestni tesarski mojstr Ljubljana, Jeranova ulica 13

ČEVLJI z gumastimi podplati kakor tudi usnjati nabitki se zopet dobi pri **Peter ozina & Co. v Ljubljani, na Bregu 20.** 6462

Okrt. zdravnik za občine Laški trg, Sv. Krištof, Marijagadec, St. Lenard in St. Rupert se sprejme. Dozdajni letni dohod. i občine Laško 1 00 kron, od ostalih občin 1 400 kron. Zdravila se plačujejo pri brezplačnem lečenju ubozih bolnikov. Zasebna praksa obširna. Prošnje do 31. g. ud. na 1918 na krajevni odbor Narodnega sveta v Laškem trgu. 6833

Hlapec h konjem. Znati mora dobro voditi konje in točno opravljati vse tozadevne posle, kakor snaženje kočij i. dr. — Pismene a i ustmene ponudbe na grad Volčji potok, pošta Radomlje.

POZOR! Prima papirnato špago in trakovo za čevlje iz papirja, pavole in žime dobavlja **nacionale razpošiljalnica** — 6160

Küttner, Gradec, Grazbachgasse 56.

SOBNA, Napisna in druga pleskarska dela (mirovni materijal) prevzema **Ivan Pirker in dr. Ljubljana, Reber št. 11.**

Konjak. Za oslabele vsled starosti, za slabost v želodcu in proti izgubi telesne moči je star **vinski konjak** pravo poživljenje. Pošilja 2 poltiski steklenici franko z zabojčkom vred za 60.— **K. Benedikt Herti, graščak na graščini Golič pri Konjicah, Štajersko.**

„Jugo“ milo za pranje poboljšana vrsta, belo v komadih po 1/4 kg. 1 zaboj s 25 kg (to je 100 komadov) **K 110.** — franko zaboji iz Zagreba. S pošto 4 kg netto **K 28.** — franko. Razpošilja po povzetju zavod za eksport **M. Janker, Zagreb br. 15 Petrinjska 3.** Z naročilom vred naj se pošlje polovica iznosa. —

Proda se: 800 do 900 litrov belega vina od leta 1914 300 do 400 vreč iz jute, Nekaj sladnega izvlečka (Malzextrakta), „poplatov za črevlje, „pravca brinjeva, „pelinokova (Wermutvina), „kisa, „Zgalnega spirita, „slivovke, „aloe, „grenčice žganja ter več sto različnih praznih steklenic. Dalje nekaj bencina, „prekajene slanine, „prave svinjske masti, „Jamajka ruma. 6534

STANOVANJE 2 meblovani sobici in kuhinji, išče zakonski par brez otrok za takoj ali pozneje. Ponudbe pod šifro „Častnik 6731“ na upravnitvo „Slov. Nar.“ 6731

Gospodinja se išče k samostojnemu gospodu. Pismene ponudbe, ako mogoče s sliko, katera se vrne, naj se pošljejo na upr. „Slov. Nar.“ pod šifro **6783.**

Več delavcev sprejme tvrdka **Fr. Stupica, trg. z železino v Ljubljani.** 6749

M. Andrew Carnegie: 6698 ZA SVETOVNO RAZSODIŠČE. 3. slovenska izdaja. Priredil in razpošilja **F. S. Šegula** župnik v pokoji **Pragersko, Štajer.** Cena 40 v. (v znakah naprej!)

Izurjena 6726 stenografinja z večletno prakso, ki piše tudi na stroj išče mesta. Cenjene ponudbe pod „Stenografinja 6726“ na upr. „Slov. Nar.“

Stare in obrabljene gramofonske plošče tudi razbite, kupuje po najvišji ceni tvrdka **A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.** 6494

Proda se: novo **Puchovo kolo** z novo pnevmatiko, večja množina boljših novih **vreč tri dvo rezne kočije, stroj za čiščenje žita in vitni sklopni stol** ter **dalmatinsko vino.** — Povrača se **Prešernova ulica št. 54 L.** med 4 in 5. uro popoldne. 6179

Išče se za večje posestvo 6766

hlapec h konjem. Znati mora dobro voditi konje in točno opravljati vse tozadevne posle, kakor snaženje kočij i. dr. — Pismene a i ustmene ponudbe na grad Volčji potok, pošta Radomlje.

POZOR! Prima papirnato špago in trakovo za čevlje iz papirja, pavole in žime dobavlja **nacionale razpošiljalnica** — 6160

Küttner, Gradec, Grazbachgasse 56.

SOBNA, Napisna in druga pleskarska dela (mirovni materijal) prevzema **Ivan Pirker in dr. Ljubljana, Reber št. 11.**

Konjak. Za oslabele vsled starosti, za slabost v želodcu in proti izgubi telesne moči je star **vinski konjak** pravo poživljenje. Pošilja 2 poltiski steklenici franko z zabojčkom vred za 60.— **K. Benedikt Herti, graščak na graščini Golič pri Konjicah, Štajersko.**

„Jugo“ milo za pranje poboljšana vrsta, belo v komadih po 1/4 kg. 1 zaboj s 25 kg (to je 100 komadov) **K 110.** — franko zaboji iz Zagreba. S pošto 4 kg netto **K 28.** — franko. Razpošilja po povzetju zavod za eksport **M. Janker, Zagreb br. 15 Petrinjska 3.** Z naročilom vred naj se pošlje polovica iznosa. —

Proda se: 800 do 900 litrov belega vina od leta 1914 300 do 400 vreč iz jute, Nekaj sladnega izvlečka (Malzextrakta), „poplatov za črevlje, „pravca brinjeva, „pelinokova (Wermutvina), „kisa, „Zgalnega spirita, „slivovke, „aloe, „grenčice žganja ter več sto različnih praznih steklenic. Dalje nekaj bencina, „prekajene slanine, „prave svinjske masti, „Jamajka ruma. 6534

Fino blago za eno moško obleko se proša **Poizve** se pri Ivanu Kreču, Dunajska cesta. 6837

Proda se miska sukinja, salonska in druga moška obl ka, več moškega perla in čevlji. Ogleda se „Pod Tranco“ 2/III, desno. 6847

Drogerijo v mestu, dobrodošlo, vpelja, ne kupim ali vzajem v najem. Ponudbe pod „H. G. 12“ na upravnitvo „Slov. Nar.“ 6911

Dva mizarska vajenca in pomočnika s hrano in stanovanjem se takoj sprejmejo pri **Ignac Tojaku**, mizarstvo s strojnimi obratom v Trbovljah II.

Dva lepa konja (par) zdrava in polletnega moža, en načrt za lahko in težko vožnjo se kupita na Gor-njskem Ponudbe pod „Konja 1918“ na upr. „Slov. Naroda.“ 6812

Strojnik ob enem ključavničar, se sprejme nemš in v besedi oni, kateri so zmožni elektrike in telefona Pismene ponudbe na upravnitvo „Slovenskega Naroda“ pod „Strojnik.“ 6802

Proda se zimska dolga sukinja za pri-letnega moža, en načrt za viho in več praznih steklenic, ter 2 moška cilindra. — Križevniška ulica št. 11, III. nadstropje. 6813

Kontoristinja zmožna slovensčine in pisavi ter **stenografinja** se sprejme za takojšnji nastop s polno prehrano v hiši. — Ž. li se slika in spričevala. **Ig. Rabenstein, L utomer.**

Oglje V petek dne 29. t. m. se bo prodajalo oglje v vrečah, katere naj vsak kupec seboj prinese, ter nadalje vsak terek in petek od 8. do 3. ure popoldne pri gostilni Kramer, na dvo-rišču, Gince, cena za kilogram je K 1-15. Tvrdka **A. uštan, Ljubljana, Kar-lovska cesta št. 15.** 6851

Šenitna ponudba. Izobražen 33-letni biušni mornar, sedaj v Ljubljani bivajoč, išče v sorho ženitve znanja z gospico ali vdovo, priženil bi se tudi na kmetijo. Ponudbe, če mogoče s sliko, je čim prej poslati pod „Nova doba“ na upravnitvo „Slov. Nar.“ 6807.

Spretna in zanesljiva PRODAJALKA se sprejme kot voditeljica v trgovino nešaneblago na Stajersko Reflektira se samo na iako zanesljive in inteligentne katere pa naj ne bodo iz-od 28 let stare. Prednost imajo tiste ki znajo eventuelno dobro kuhati. Ponudbe naj se pošljejo s prepisi spričeval in sliko pod naslov: „Samostojna voditeljica/6711“ na upr. „Slov. Naroda“

Čič. redar za Laški trg se išče proti mesečni plači 100 kron, prostemu stanovanju, 120 kron letno za obieko. Prošnje je vloži ti do 15. grudna 1918 na Krajevni odbor Narodnega sveta v Laškem trgu. 6831

Pogrešan. Moj sin Fran Nedog, trgov-čev sin iz Ptuja, v 16. letu življenja okoli 170 cm velik, slok, s temnosivo obleko, črno usnjato vrtnjo suktnjo, rjavo športno čepico, mehko turistovsko sračo, rjavimi flanelastimi spodnjimi hlačami in črni čevlji na trakove je od 4. novembra izgini. — Govori nemško in slovensko. — Kdor mi naznani kraj njegovega bivanja ali ga privede domu, dobi 10 0 kron nagrade. — Fran Nedog, trgovec v Ptuju. 6795

„CROATIA“ zavarovalna zadruga v Zagrebu usoja si tem p to naznan ati, da ustanovi s 1. decembrom t. l. svoje „Glavno zastopstvo za Kranjsko, Stajersko in Koroško s sedežem v Ljubljani, Stari trg 11. ter, da je vodstvo tega zastopstva poverila gospodu **Stanko Jesenko**, trgovcu z mešanim blagom na debelo v Ljubljani. Priporočuje g. Stanko Jesenko, kot našega glavnega zastopnika vsestranski pozornosti in podpori, beležimo spoštovanjem „Croatia“ zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Z ozirom na gornjo obavo, čast mi je javiti slavnemu občinstvu, da sem prevz I glavno zastopstvo našega jugoslovanskega zavarovalnega zavoda. „Croatia“ zavarovalna zadruga, ustanovljena 1884 v Zagrebu, te prosim, da mi ono za-upanje, katero mi je do lej izkazovalo blagovolji ohraniti tudi v nadalje. Vel-z velespoštovanjem **Stanko Jesenko** Ljubljana, Stari trg 11. 6826

Stare zobe

umetno zobovje, tudi zlomljeno kupuje samo še kratek čas

6692 Prva ljubljanska nakupovalnica zob

SCHLESINGER v Ljubljani, Stari trg 15, II. nadstropje.

„CROATIA“ zavarovalna zadruga v Zagrebu

usoja si tem p to naznan ati, da ustanovi s 1. decembrom t. l. svoje „Glavno zastopstvo za Kranjsko, Stajersko in Koroško s sedežem v Ljubljani, Stari trg 11. ter, da je vodstvo tega zastopstva poverila gospodu **Stanko Jesenko**, trgovcu z mešanim blagom na debelo v Ljubljani. Priporočuje g. Stanko Jesenko, kot našega glavnega zastopnika vsestranski pozornosti in podpori, beležimo spoštovanjem „Croatia“ zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Z ozirom na gornjo obavo, čast mi je javiti slavnemu občinstvu, da sem prevz I glavno zastopstvo našega jugoslovanskega zavarovalnega zavoda. „Croatia“ zavarovalna zadruga, ustanovljena 1884 v Zagrebu, te prosim, da mi ono za-upanje, katero mi je do lej izkazovalo blagovolji ohraniti tudi v nadalje. Vel-z velespoštovanjem **Stanko Jesenko** Ljubljana, Stari trg 11. 6826

Usnjate nabitke

priporoča

Peter Kozina & K°

trgovina s čevlji 5886

Ljubljana :: Breg 20.

Te dneve izide v založbi Umetniške propaganda

Dr. Woodrow Wilson

krasna stonska slika v treh velikostih.

CENE: enobarvne slike po 3— K, 8— K, 20— K

Slike v več barvah po 5—, 12— in 26— K.

Naročila sprejema **Umetniška propaganda v Ljubljani, Sodna ulica 5.** 6773

PRISTNO VOLNENE OBLEKE dobavlja po meri v **Josip Rojina** Fr. Jožeta C. 3. najkrajšem času